

Razgled po svetu.

AVSTRO-OGRSKO.

Dunaj. — Situacija je dobila zopet vgodnejši položaj, ker je Črnagora pripravljena dati zadoščenje glede umora duhovnika Paliča, kateri je s silo ljudi preobročal rimokatoliški veri, in pa glede omejitve osebne svobode avstrijskega stotnika Hubla, vojaški pobočnik pri avstro-ogrskem poslanstvu v Cetinju, ki mu je bil zabranjen pohod v Kotar.

Nemčija.

Berlin. — Prihodnji teden se bodo vršile volitve za pruski deželni zbor. Volilna agitacija je brez vsakega zanimanja; družega ni čuti kot nasprotno psovovanje, kar pa maso pusti popolnoma brezbržno.

Toliko bolj presenetljiva je ta brezbržnost, ko bo imel prihodnji deželni zbor sklepati o novi volilni predlogi.

Francija.

Paris. — Tukaj zborujoči narodni mirovni kongres, je sprejel obsežen program z zahtevo, da ga francoska vlada mora podpirati na mirovni konferenci, ki se bo leta 1915 vršila v Haagu.

Program vsebuje med drugim tudi resolucijo, v kateri se izreka priznanje predsedniku Wilsonu in državnemu tajniku Bryanu za trud v interesu svetovnega mira.

Balkan.

Sofia. — Odgovor zaveznikov Balkana na dopis velesil glede zborovanja mirovne konference v Londonu, je bil izročen poslaniku. V odgovoru je rečeno, da so zavezniki pripravljene ustaviti sovražnosti in tudi so zadovoljni, da se mirovna konferenca v Londonu sestane.

Italija.

Neapolj. — Nekaj dni sem Ve-zuv zopet deluje in nadejati se je, da je izbruh svoj višek dosegel. Pretres oganj bljužeče gore je bilo razločno čutiti.

Preiskava čudežev.

Rim, 10. maja. — Za to postavljena kongregacija se je sešla pred kratkim v Rimu, da razsodi tri nove čudeže, ki so se baje dogodili ne vidno za ogromnem obzidjem rimokatoliške cerkve s prošnjano na Joan of Arc za pomoč odkar jo je papež leta 1909 blaženim avrstil.

Prva na programu je bila neka nuna, "ki je trpela že tri leta z rakom v želodcu, in pred smrtjo se je še zatekla k Joan of Arc za pomoč in glej čudo, na mah je bila popolnoma zdrava."

Drugi slučaj, "bila je zopet neka nuna, ki je trpela na tuberkulozi in otekinah po nogah, in ko je molila k Joan of Arc je bila še isti dan popolnoma zdrava."

In tretji slučaj, "bila je pa zopet neka nuna, ki je bolehalo za rakom že deset let, je popolnoma ozdravela, ko je pet dni k Joan of Arc molila za odpomoč."

Dostaviti nam je, da Joan of Arc (Orleanska devica), katero je rimokatoliška cerkev proglasila "blaženim" je baš ta cerkev isto "devico" kot copernico sežgala, na grmadi. Učenjaki so preiskavali življenje "blažene" Joan of Arc ter dognali, da je bila vse drugo kot pa "devica", in da bi sedaj "čudeže" delala — brrr! Njeni čudeži in pa voda iz Lurda je krama za rimo-katoliške pope dokler jim — nese.

Carnegie angleški podanik.

London. — Gpč. Mae Scott-Troy, sufragetka iz San Francisco, je Andrew Carnegie-ju brzojavila sledeče: "S kakšno pravico igrate Vi vlogo kot ameriški državljani,

medtem ko se vendar Vaše ime nahaja v glasovnici občine Dornoch v Sutherland Co., Škotsko? Vi ste volilec št. 11, kar dokazuje glasovnica, katero mi je danes vročil County sheriff. (Op. ur. Ali bo Carnegie sodno preganjan zaradi kršitve ameriških zakonov?)

Zanimiva poroka.

Iz glavnega mesta Copenhagen, Danske države poročajo, da je ministrski predsednik razglasil z rakom svoje 18 let stare hčerke Anice s nekim revnim tesarjem. Poroka se bo v kratkem vršila. — Gpč. Bernstein je sama že štiri leta delala kot učenka za neke vrste mizarska dela. Njen oče je dovolil v ženitev le pod pogojem, da hčerka ostane tudi po ženitvi pri svojem delu v delavnici, v kar je dekle rada privolila.

Ecuador.

Guayaquil. — Vlada je pravčasno zasledila obširne načrte za novo revolucijo, ki je imela 12. t. m. izbruhniti, toda nakana je seveda preprečena. Priprave so naredili odlični konservativci, večinoma prijatelji umorjenega predsednika Eloy Alfaro v Quinto, Guayaquil, Riobamba in Tulcan.

Argentina.

Buenos Aires. — Vlada snuje priprave, da prične boj proti ameriškem "Beef Trust", h komur vodeči časniki že zdavnaj silijo. Da se zadeva vzame v pretres, je bila sklicana posebna kabinetna seja.

Nicaragua.

San Juan del Sur. — Kalkor je bilo tukaj zaznano, bo vlada Nicaragua v doglednem času prevzela narodno železnico, katera je bila v minulem letu prenesena na ameriško bančno skupino kot varstvo za posojilo. Vlada je večji del posojila odplačala in dolguje bankam samo še \$142,000.

Mehika.

Nagales, Ariz. — Več nego 500 mrtvih leži na bojišču nad Guaymas, kot posledica tridnevnega obupnega boja, ki se je vršil minul teden. Polkovnik Juan Cabral, ki je dospel v Hermosillo, pravi, da cenj število mrtvih nad 600. Z oljem in gorivom natovarjeni vlak je poslan na jug, da mrliče sežgejo.

Washington. — Senor Don Al-gara de Terreros, upravnik mehikanskega poslanstva se je zglasil pri državnem tajniku ter prošil za razgovor. Gre namreč za to, da bi Zdr. države priznala vlado Huerta.

Washington. — V državi Sonora, blizu mesta Chihuahua je prišlo zopet do resnih spopadov med vstaši in Huertovim trupam. Poročilo pravi, da so imele vladine trupe silne izgube.

Douglas, Ariz. — Štiristo obo-roženih Japoncev se je ponudilo v pomoč vstajškim gubernernju Pesqueira. Ponudba je bila hvaležno odklonjena in sicer s pripombo, da je to boj, katerega bojujejo izključno Mehikanci.

Po brzojavnem poročilu, so bile vladne trupe tudi poražene pri Santa Rosa blizu Guayama.

Manjšanje carine.

Washington, D. C. — Prijemki vlade na colninah so pričeli za mesec maj znatno porajati, vzlic temu da je importiranje znatno za spomladne mesece. Izvedenci pravijo, da izkušnja uči, da vselej kadar se vršijo tarifne revizije, importirji zadržujejo pošiljave, da si zagotovijo morebitne carinske ugodnosti. Prijemki coln in prvih 12 dneh maja meseca znašajo \$7,428,278, medtem ko so v istem času lanskega leta znašali \$40,768,975; to kaže zmanjšanje \$10,768,975; to kaže zmanjšanje prijemki od 1. januarja do 12. maja \$12,250,000.

Razne novice.

"PRED POSTAVO SMO VSI ENAKI".

V Cincinnati majni, The Monongahela River Consolidated Coal & Coke družbe pri Finleyville, Pa. so zadnji mesec nje lastniki žrtvovali 94 ljudi, knapov — delavcev v dar svojemu bogu mamoni, katerim so dividende več kot človeška življenja. Lastujoča drhal lahko mori žrtve plačanih sužnjev ne da bi se jih klicalo pred sodnika za umor, ker niso za to nikomur odgovorni.

Enaka pravica za vse, ljudi kot prešiče. Aber nit!

Legislatura države Indiana, je ravno pred zaključkom svoje postavodajne sezone sprejela nasvet ter dovolila \$25,000 v obrambo bolezni svinj. V istem zasedanju pa je zavrgla predlog za samo \$5000, ki bi se naj rabili v boljše oskrbovanje otrok. — Ne le v državi Indiana temveč vsi Ameriki, da cel svet s rimskokatoliško duhovščino na čelu, je samo ena sama godla delavej jo pa mešamo.

V najbogatejši deželi na svetu obiskuje v mestu Brooklyn, najbogatejše Newyorške države v Uniji, šolo 31,000 otrok brez zadostne hrane. Poročilo Brooklyn Bureau of Charities pravi: 31,000 otrok, ki obiskujejo dnevno šole grozno trpijo na pomanjkanju hrane. Nekteri vžijejo pred šolo le kavo, čaj ali kruh, nekteri pa so še celo brez tega. Preiskovalci stavijo svoje poročilo na podlagi zaslische 8,795 otrok. Od tega števila jih je bilo 131, ki so se izrekli, da ničesar predno gredo v šolo ne jedo; na vprašanja, kako to in zakaj, so se revčki začeli jokati in po daljšem ihtenju izrekli, da nimajo. Po tem izveštvju pravi preiskovalni odbor, je 1000 otrok, ki pred šolo ničesar ne jedo, z eno besedo, da stradajo; ostalih 30,000 pa le deloma stradajo, ker dobijo "kavo" ali "čaj" ali "skorjjo kruha" predno gredo v šolo.

Jezuitizem v Beli hiši v Washingtonu.

Prišel nam je v roke list "The Watchman", iz Nashville, Tenn., iz katerega posnamemo sledečo izjavo predstavljeno v slovenščino, ki se glasi:

"Niheč se ne more nekatoliške-mu presidentu Zdr. držav drugačji predstaviti, kot skoz rimokatoliško protekcijo; predsednikov tajnik Joe Tumulty, je namreč rimokatoličan in član zloglasne organizacije "Knights of Columbus", in ki nima popolnoma nobenega pojma o ameriških svobodnih napravah. In, da se je dogodilo to v Beli hiši v Washingtonu je pač znamenito in pomenljivo. Da bo rimska cerkev znala izrabiti to okolnost v svoje agitacijske svrhe in naredi iz protestanske Amerike katoliško Ameriko je razumljivo."

Ne le, da človek, ki je papežju prisegel vedno pokorščino in še več — čuva nad našim predsednikom, kjer lahko vniči vsa njemu in njegovi cerkvi neljuba pisma na predsednika ter časopise in ljudi obiskovalce odvajja, katere tajnik Tumulty ne želi, da bi jih predsednik videl. Tudi predsednikova žena je istotako zapletena v pajčevino rimokatoliške cerkve, ker tudi ona ima rimokatoličanko za tajnico, da si je sama protestanka kot i predsednik.

Republika kam ploveš?! Rimski papež te že drži za vrat, kateri bo jači? In kako se vam Slovenci to dopade, ki ste volili za Wilsona predsednikom in papeža vladarjem?

Zelene poštno dopisnice.

Washington. — Generalni poštar je odredil, da pridejo v promet 1 cent dopisnice v zeleni barvi,

Ribiča je riba potegnila v vodo.

Los Angeles, Cal., 12. maja. — William Larkum je tukaj na pomolu pri Rodonko obrežju s trnikom ribe lovil, ko se mu natakne morsk volk in ga potegne v vodo za seboj. Larkum tudi plavati ni znal. Delavci neke lovskedjadernice s kapitanom na čelu so hiteli na lice mesta; kapitan videč, da človeka ni ven iz vode se je spustil sam v vodo in prestrašenega ribiča po hudem boju s volkem privlekel zopet na dan, ko je na to, ko je zopet k zavesti prišel se zagovoril, da na nedeljo ne bo hodil več ribe lovit.

Priprosto domače zdravilo.

Ob prehodu iz zime v pomlad povzroča vreme marsikateremu nadležne nahod, kašelji in slične katarne boleti. Takle bolezni se tembolj pojavljajo po mestih, kjer je zrak nasičen s prahom in sajami. Nekdo iz lastne poiskušnje priporoča sledeče sredstvo in pravi, da je popolnoma ozdravil: Napolni skledo z vrelo vodo in vlij v vodo nekoliko žlic terpentina ter postavi v sobo, kjer delj časa bivaš. Dotičnik je 8 do 14 dni to rabil v svoji spalnici, ko je šel spat. To je verjetno, ker terpentin zdravilno učinkuje na sapnike in pljuča.

Krvavi izgredi.

Huntington, W. Va. — Tukaj je nastala rabuka, ko je druhal nameravala razbiti socialističen protestni shod; eden je ubit več pa ranjenih.

Socialisti so protestirali proti obsednem stannu, ki je proglašen čez premogovno okrožje v Kanawha Co. in proti ujetju delavskih voditeljev. Zaradi silne gnječe se ne da dognati, kdo je streljal. Veliko aretacij se je izvršilo.

Protesti.

St. Louis. — Socialistična stranka v St. Louisu je sprejela proteste proti časni suspenzaciji civilnih zakonov v premogovnih distriktih West Virginije in proti prepeljavi in zaprtju 80 let stare "Mother" Jones, kot tudi Charles H. Boswell, Paul J. Paulson, John Brown, Fred Merrick in druge ljudi, ki so sočustvovali s štrajkujočimi premogarji.

Proteste so poslali na predsednika Wilsona, gubernerja W. Virginije Hartfield in na člane zveznega senata in zbornice. V protestu se zahteva, da kongres preišče odnošaje v W. Virginiji in predvsem, da se procesira imenovane osebe. Poslednje se je baje godilo po vojnem sodišču, kar je proti zveznim in državnim zakonom in se tem v protestu odločno opreka.

Narodni komite socialistične stranke bo brčkone po celi deželi vprizorila tozadevne protestne shode.

Neprijetna voznja.

Altona, Pa. — Gladu in žeje so malo živnega našli v zaprtim železničnem vozu 34 let starega tesarja S. A. Harrisia iz Oleana, N. Y. po 200 milj dolgi voznji; rešil ga je bil preglednik vozov potem ko je prestal 40 ur v neprosto-voljni ječi.

Svojo nezgodo je sledeče pravil: Počutil sem se slabega in da se odpočijem zlezal sem v voz. — Stanje se mi je poslabšalo ter sem prišel ob zavest. Ko sem se zavedel, bila je noč, voz zaprt in peljal sem se nevede kam. Ko se je vstavil vlak, sem klical in trkal ob vrata, toda nihče me ni slišal. Za jesti in piti nisem ničesar imel; in ko je vlak prišel sem v Altona, sem bil preslab da bi klical. Slišal sem vprvič od zunaj glasove in tolkel sem z ного ob vrata, da so me rešili.

Resnica je, da v vsaki deželi, vsaki državi, kjer je rimska cerkev zavladala, je ljudstvo postalo trmasto, nevedno in zločinsko.

Delavske novice.

Porotne razprave.

Springfield. — Socialističen poslanec Seymour Stedman je bil zmagovit v legislaturi. Z izvrstnim govorom je rešil takozvano Harris-predlogo. Predloga določa, da se naj delavcem, ki bodo procesirani v štrajkujočih zadevah, dovolj porotna razprava. Predloga je bila po komiteju neugodno poročena. V 20 minut trajajočem govoru je Stedman temeljito zagovarjal predlogo. Predloga vsebuje med drugim sledeče: "Nobena oseba ali osebe nimajo biti izročni ječi in nobene delavske organizacije ali zveze nimajo biti kaznovane zaradi kršenja kake sodnijske prepovedi naj si bode kterega sodišča v tej državi za dejanja, ki izvirajo iz štrajka, izprta ali drugih delavskih zmešnjav, izvzemši po procesu pred porotniki, in samo takrat se nima razprava vršiti pred poroto, če se prizadeji tem pismeno odpovedo."

Republikanci, demokrati in naprednjaki so glasovali za Stedmanov predlog, da se da načrt na dnevni red. Predloga je bila sprejeta z 92 proti 25 glasovi.

Vložijo priziv.

Washington. — Zagovorniki delavskih vodji Gompers, Mitchell in Morrisona so vsklieni oddelek višjega sodišča distrikta Columbia prosili za odlog izvršitve zadnje razsodbe, po kateri ima biti radi preziranja sodne odredbe, Gompers zaprt biti 30 dni, Mitchell in Morrison pa imata plačati globe vsak po \$500, ter so obenem priglasili priziv na višje zvezno sodišče. Sodišče je dovolilo, da zamorejo predlog ponoviti, če jim ne bo mogoče vložiti priziv v zakoni-tim času 15tih dni.

Žrtev rovnih plinov.

Hartford, Ky. — Tukaj v sohtu Taylor mine, je bilo od plinov pet možkih usmrčenih. Rov je že pred dolgo časom opuščen. Eden je šel v rov, češ, če bi se dalo kaj naredit. Njegove štiri tovariše, ki so ga hoteli rešit, je doletela ista u-soda. Trupla so spravili na površje. —

Zginuži denar.

Boston, Mass., 12. maja. — Za štrajkujoče tekstilne delavce in njih rodbine v Lawrence pred par leti je bilo po vseh delih dežele nabranega denarja \$68,000. Danes je bil sklenjen obračun in pokazalo se je, da manjka \$10,800. V katerih žepih denar tiči, se še ne ve!

Neprijetne izkušnje.

Komaj je minuli terek Christian Bach iz Nemčije sem dospel, že je naredil neprijetne izkušnje. Na poti je zgubil biležko, v kateri je imel zapisan naslov svojega svaka, peka Ivan Mueller-ja. Ko je svojo nezgodo pravil, mu je neki sopotnik dal naslov svojega prijatelja, Martin Polaska, št. 2649 W. Chicago Ave., katerega je tudi našel in do sedaj pri njemu bival. Zadnji petek večer pa je šel, da si nekaj kupi, a je bil od dveh lopovov oropan za \$42, uro in verzičico. Na W. Chicagi Ave. policijski štaciji je prijavil svojo nezgodo in policija ga je pridržala ter išče sedaj njegovega svaka.

V tej "osebno svobodni" deželi ni človek nikdar dovolj previden.

Delo in nesreča.

Issaquah, Wash. — Dodatno k mojemu dopisu poročam še, da se je tukaj radi dela nenadoma izsprehnilo; dela se sedaj vsaki dan.

Dne 9. t. m. je v Black Diamond premogovniku ubilo rojaka Josipa Fale, rodom iz Novostište pri Gornjemgradu na Štajerskem. Poročil se je bil nekaj mesecev popred. — Kramer.

ŠTRAJK POUČILNIH ŽELEZNIČARJEV.

Cincinnati, O., 10. maja. — Danes so delo vstavili vsi poučilni železničarji vseh prog Cincinnati Traction Company. Štrajk je odredil izvrševalni komite nove unije poučilnih železničarjev. Ob 9. uri zvečer je stavka stopila v moč; unija je poslala poziv na vse službo izvršujoče, naj izvršijo pričetni ših in da se varujejo vsakih izgredov. Silna agitacija štrajkarjev je imela za posledico, da so bili trije policaji s patrol-avtomobilom poslani v kolnico poučilne železniške družbe, kjer so razpobili štrajkarje in njih prijatelje.

Cincinnati, O., 11. maja. — Na današnje nedeljo je štrajk poučilnih železničarjev zavzel resen obrat. Prišlo je do spopadov med stavkokazi, stavkarji in teh prijateljev, tako da je morala nastopiti policija.

Ko je železnična družba naredila poizkus voziti z nekaterimi vozovi, bil je motorman Charles Weber, tako neprijetno potegnen raz voza, da je zadobil težke notrajne poškodbe. Trije somišljeniki štrajka pa so porezani.

Dva smrtna dogodka, ki se nanašata na štrajk, sta se tudi zgodila. John Corchan, ki je prisostvoval zborovanju bečvarske unije, kjer je simpatija za štrajkarje priklopela do vrhunca, je padel dol po stopnicah in si zlomil vrat. Črncec William Good, je bil prišel v prepri radi štrajka z nekim črncom in bil ustreljen. Obedva sta sicer še pri življenju a ne bodeta okrevala.

Štrajk, ki je bil uveden 10. t. m. večer, bil je danes ponovljen in tako temeljito izveden, da miruje ves sistem poučilnih železnic.

Dvesto ljudi, kateri bi opravljali posel voznikov in sprevodnikov, je danes sem dospel. Nekteri so bili takoj vposljeni in zavzeli službena mesta. Toda štrajkarji in njih privrženci so jim delali take ovire, da so kmali s poskusi prenehali. Eden voz je bil popolnoma razbit; druge so vrnili v kolnice. V kolnici na Brighton Str. je nastal požar, katerega so baje štrajkarji zanetili.

Kolizija z ledenikom.

Montreal, Kan., 11. maja. Za las je manjkalo, da ni usoda "Titanic" zadela tudi parnik "Chiltern Rango," ki je zadel ob ledenik. Trčenje se je prigodilo vzhodno od New Foundland na poti iz Hull v Montreal, kamor je danes dospel. Parnik je poškodovan toda k sreči oddrknil je ob ledeno goro tako, da ni bilo večje nesreče. — Parnik je tovarna ladja iz Anglije.

VABILO NA VRTNO VESELICO

Društvo "Planinski Raj" št. 107 S. N. P. J. v St. Louis, Mo.

Priredi dne 18. maja 1913 v Longwood Grove, 9401 to 9419 S. Broadway, vrtno veselico s šaljivo pošto in kegljanjem. Na dnevnem redu je tudi ples in prosta zabava.

Začetek ob 2. uri pop. Vstopni-na 25c. Dame vstopnine proste. K mnogobrojni udeležbi vabi ODBOR.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

Za \$ 10.30	50 kron
Za \$ 20.40	100 kron
Za \$ 40.80	200 kron
Za \$ 81.60	400 kron
Za \$ 102.00	500 kron
Za \$ 203.50	1000 kron
Za \$ 406.00	2000 kron
Za \$ 1015.00	5000 kron

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naš denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dne. Denarje nam pošlajte je najprilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortland St., New York
104 St. Clair ave., N. E., Cleveland, O.

OD PLUGA DO KRONE

ZGODOVINSKI ROMAN. SPISAL JAKOB BEDENEK.

DRUGI DEL.

(Nadaljevanje.)
XV.

Bombardirji šinejo na vse strani in iščejo stotnika po taboru, toda zaman. Naposled pride njega namestnik, nadporočnik Pauer, in poroči generalom, da je stotnik Vega pred dobro uro odšel proti desnemu krilu na ogled najodda-ijenejših zakopov, kjer so bili nastavljeni šestdesetfuntni možnarji, ki so še precej dobro izvrševali nalogo svojo. Takoj za temi proti zemunski strani so pa bili razvrščeni stotfuntni možnarji, in s temi stotnik Vega ni bil prav nič zadovoljen. Premalo so mu nosili in sploh so bili prenezanesti.

Bombardirji se drug za drugim vračajo, vsak z novico, da o stotniku ni sledu. Blizu dve uri, trdili so sosedni topničarji, bode skoro, kar je šel stotnik Vega mimo njih. Ker so pa Turki jako ljuto granata- metali semkaj, topničarjem pač ni ostajalo mnogo časa, da bi gledali za stotnikom, kam se obrne. In od tedaj, tako so sklenili so- glasno svoje poročilo, videl ni več živ duh, kam je izginil.

No, takih novic načelnik topništva, general grof Colloredo, ni bil kdo zna kako vesel. "Topničarji, bombardirji kvišku! Dvajset cekinov dobi, kdor mi privede stotnika semkaj, ali pa mi prinese prvo določno vest o njem. Hajdite in iščite ga!"

Bombardirji se izpuste zopet v dir, kolikor jih namreč ni v službi pri topovih, sivi general in njih načelnik grof Colloredo hiti za njimi, kar mu le sapa dopušča.

Že so preiskali ves prvi del tabora, t. j. tisti del, ki je bil blizu njih ležišč, toda o stotniku nikakega sledu. Bombardirji hite v drugi, oziroma prednji del tabora, t. j. oni proti Belemu Gradu, general Colloredo pa za njimi.

"Evo ga Vam, gospoda stotnika v zakopih!" vzkliknejo bombardirji in obstoje. Colloredo se ozre, kamor kažejo, in res ugleda ondu stotnika Vega na zaboji sedečega, na kolenih priročno knjižico, vso polno računov, poleg sebe pa logaritimne odprte. Računal je. Okolo in okolo je bila zemlja razrita od turških krogel, bomb in granat, ki so se ondu zarivale v mehko prst.

General Colloredo hiti k njemu in vzklikne tjakaj dospevši: "Za Boga svetega, kaj vidim? Tu-le se razpostavljate tako brezskrbno sovražnemu ognju, v glavnem taboru pa Vas pogrešamo tako bridko! Prav kakor svoje dni Arhimed ste bili zamišljeni v svoje račune. Letega je usmrtil rimski vojak, Vam so pa, kakor vidim, prizanašala sovražna streliva, ker Vas bode še tako silno potreba našemu kora."

"Ekscelenca, nikakor se nisem razpostavil lahkomišelnemu semkaj, temveč iz ljubezni do službe. Dolžnost me je gnala sem. Nadejal sem se danes najti pot in našel sem jo, po kateri se nam utegne posrečiti, da dobimo Beli Grad zopet v cesarsko oblast, če za nami pehota stori svojo dolžnost, o čemur sem prepričan, ker imamo ekscelenco Laudona med sabo!"

"No, in kaj mislite, kaj bi bilo napraviti, da dosežemo trdnjavo z našim strelivom?"

"Mi rabimo na to daljo pre-malo smodnika in možnarji naši so pre-malo dvignjeni. Ako jih nastavimo — zlasti one, ki mečejo stotfuntne bombe, tu-le in ondu-le; ako pomnožimo smodnik za polovico in ako možnarje le za pet stopinj pridrignemo, morajo, kakor so mi uprav prej pokazali računi, naše bombe od tu-le padati naravnost in trdnjavo na smodnišnico, one od ondot pa v čitadelo."

"Kaj bi radi, bombardirji?" vpraša stotnik svoje učence, ki so na strani stali in kakor očarani poslušali, kar je razlagal generalu. Mesto bombardirjev se oglasi Colloredo sam, rekoč: "Pot so mi kazali, oziroma iskali so Vas. Da, res, s temi moram tudi še porav-

nati račun. Vi, ognjičar, kako se pišete?"

"Lindner, ekscelenca," odgovori nagovorjenec.

"Dobro; stopite semkaj. Tu imate obljubljenih dvajset cekinov. Še jedenkrat toliko Vam jih dam pri vsaki bateriji, da si jih razdelite, ali porabite kakor hočete, ako pade Beli Grad v treh dneh."

"Ekscelenca, ne v treh, temveč že jutri zvečer mora biti ondu v sivem zidovji luknja pri luknji, da si bomo le kar izbirali, skozi katero podrtino planemo v trdnjavo, zato sem Vam jaz porok!" pravi Vega.

Colloredo ga potrka po rami rekoč: "Že pred leti se nisem motil o Vaši bistri glavi, tem več me pa veseli sedaj, da uprav Vi rešite čast vse vojske." In general se oklene s svojo roko Vegovo in oba odideta v glavni tabor kakor — oče in sin.

Ko se generali zbero na večerno poročilo pri maršalu Laudonu, spozna le-ta na prvi pogled, da mu ima Colloredo, načelnik topništva, nekaj veselega poročiti glede na obljubo opoldne.

"Kaj je torej ukrenila gospoda pri topništvu?" vpraša Laudon v zboru generalov. Colloredo mu odgovori: "Prav tako, kakor sem rekel; v treh dneh, mogoče pa tudi že prej, kakor trdi moj stotnik Vega, mora Beli Grad biti naš!" Nato prične pripovedovati kje in kako je našel Vega in kaj mu je ta poročil. Laudon vzame polo popirja in začne vpričo vseh risati po njem, ter zajedno načelniku generalnega štaba narekovati povelje vojski, kako naj se še v tej noči razpostavi. Pehota je imel Laudon razdeljeno na dve veliki vojski, jedno ob Savi na sremskih, drugo ob Dunavu na banaških tleh. Prva je dobila nalogo planiti preko Save na belgrajsko savsko predmestje, druga pa iti preko Dunava in naskočiti turško predmestje "Dorčol" Belega Grada. — Obema je Laudon strogo določil čas in uro, kdaj mora vsaka preko vode na sovražna tla. Više ob Savi je razpostavil konjico, ki je dobila nalogo, preplaviti Savo, kadar vidi oziroma čuje, da pada trdnjava in beži sovražnik, da ga zgrabi na srbski strani. Topništvo ostane po Vegovem načrtu na mestih, kakor jih je zaznamoval. Nemudoma se povelje izroči navzočim generalom, in le-ti hite vsak v svoje področje, kakor bi jih veter nesel, nadejaje se, da je veliki trenutek pomenljivih dogodkov blizu. Topničarji in bombardirji delajo v dveh polovicah malone vso noč; dokler je prva polovica pri delu, počiva druga.

V jutro nastopi ob Posavji in Podunavji tako gosta megla, da človek na pet korakov že skoro ne vidi človeka. Kar rezali bi jo bili lahko. Le-to je Laudon izvrstno uporabil, odkar je vedel, kaj namenjajo bombardirji. Če tudi sam ni bil strokovnjak v tem orožju, vendar je popolnoma zaupal nččnosti in spretnosti bombardirjev, da izvrše, česar so se lotili. Ime profesorja matematike, stotnika Vego je bilo po Dunaji in po vsem rimsko-nemškem cesarstvu prav tako na glasu, kakor Laudonovo, Lacyjevo, itd.

Topničarji in bombardirji so pričeli streljati in metati streliva s preudarkom in strogo po določbah, kakor jih je stotnik Vega posebe določil za vsak top in za vsak možnar glede na mer in višavo streljanja. Dolgo časa našim vojakom ni bilo mogoče zvedeti, kakšen je uspeh streljanja v belgrajski trdnjavi, je-li kaj boljši memo doseđanjega, česar so se vsi nadejali z Laudonom vred, kajti meglo, ki je bila že zjutraj gosta, kakor bohinjki sir, zgostil je sedaj še silni smodnikov dim. Ko bi se ne bili Turki na oni strani tudi oglašali s svojimi topovi in ko bi našinci ne imeli s količi, za vsak top posebe v zemljo zabiti, označene mere streljanju, bi niti ne bilo možno več določno vedeti, kje stoji Beli Grad. Taka megla seveda

bombardirjem ni bila po volji, pač pa vojskovodji Laudonu samemu, ker se mu ni bilo bati, da bi sovražnik pred časom zapazil njegovo namero. Predno se dvigne megla, bodo njegove čete kolikor toliko že skrite za grmovjem in delale priprave, kako bi preplavile oba veletoka. Motil se ni. Prvi dan, 5. oktobra, stala je res megla od jutra do večera, kar je jako pospeševalo priprave za preplombo. Dne 6. oktobra sta prišli naši krili na srbska tla, kjer so ji Turki šele opazili, ko sta bili že do poslednjega moža na oni strani, in še niso vedeli, koliko imajo javrov pred sabo in ali le tukaj ali tudi na drugi strani trdnjave. In to je bilo dobro, kajti tako je bilo našim vojakom mogoče Turke zgrabiti in vničiti na obeh straneh, savski in dunavski zajedno. (Dalje prihodnjč.)

CVETKE IZ FARŠKIH ŽUPNIŠČ.

Že nekaj mesecev je minulo odkar smo iz lista Glas Svobode vsako ime izpustili, to se reče: da pišemo stvarno. Iz dopisov ertamo vsa imena in pridevke popačenih imen; ali kakor je iz blagoslovljene žoljetske plenice razvidno ni to nje srboritemu uredniku, blaženemu Janezu od Kala, kvadratglavemu in pošnofanemu Kranjcu po misli.

Toda nadaljumo brez vsakega zavijanja resnice in vpletanje popačenih imen med čtivo, če prav neprijaznih nam oseb. Maziljeni Kranjec naj se potem jezi in na jezo šnufa in prska in — poč! od jeze — nam nič mar. Tudi nas ne boli, ko on pači imena, povemo mu pa, da kdor ašče tudi najde, in on bo našel če bo vstrajno iskal, ker masla na glavi ima dovolj.

Za danes pribijemo samo nekatere cvetke iz farških župnišč, ki smrdijo do neba, toda izviraajo iz dejanj Kranjcevih kolegov. Evo jih:

"Dvojna pravica.

List "Vorwaerts" v Libereu piše: Že zopet eden. V hotelu v Jaromeru so zasačili kaplana Sovaka iz Arnava pri spolnem občevanju z mladim, zapeljanim fantom. — "Visokočastitega gospoda", ki se je šolal in Rimu, v svetem mestu, v bližini nezmotljivega papeža, so torej vendar dobili v tujem mestu pri najgnusnejšem dejanju. — Šele sedaj izve javnost o početju tega duhovniškega vzgojitelja mladine, ki uničuje dušo in telo. Pater Sovak se je s častno besedo zavezal, da se bo sam javil oblasti in zato ga niso aretirali. Kako obzirne znajo biti varnostne oblasti! Istočasno pa so v Ustju gnali pri belem dnevu ubogo služkinjo, priklenjeno poleg umazanega potepuha, ker je svojemu gospodarju vzela nekaj kronic. To je bila seveda natakaria, človeški razred št. 2! Duhovniku nasproti so obzirnejši in ga spuste in ta duhovnik, ki se je s "častno besedo" zavezal, da se javi sam oblasti, je že izrabil obzirno postopanje oblasti ter jo odkuril v švicarske gore, kjer je doma svoboda. Da se prizanaša služabnikom božjim in cerkvi s posebno pravico, to je že stara zahteva vladajoče cerkve.

Svinjar v duhovniški obleki.

Graški listi poročajo: V Gnasu (trg na Srednjem Štajerskem, blizu Cmureka) je zakrivil kaplan Alojz Bauer več zločinov po §§ 128, 129 in 132 kaz. zak. Zlorabljal je dolgo časa šolarice, katerim je bil katehet, ne da bi mu bili prišli na sled. Ko so pa njegove zločine odkrili, se je delal duševno abnormalnega in posrečilo se mu je, celo zadevo dalje časa zavleči. Končno pa ga je deželno sodišče v Graču dne 18. m. m. le obsodilo na šest mesecev težke ječe. Pri obravnavi se je pokazalo, da je Bauer svoje nedolžne žrtve zapeljal z največjo rafiniranostjo in s toliko previdnostjo, da ga res dolgo niso zasledili. — Takim brezvestnim ljudem naj zupa ljudstvo svoje otroke, da jih versko in "npravno" vzgajajo. — Fej beštje!

Vzglyedno obnašanje dr. Napotni-kovih kaplanov.

Dne 21. aprila se je v Rogatu na Štajerskem vršila pred okrajnim sodiščem kazenska obravnava proti kaplanu Kranjcu iz Žetal, ker je naprednega posestnika in župana Pokliča iz Dobrine na prav nesramen način opsoval in opljuval. Obravnava se je končala s poravnavo; kaplan je prošil za odpuščanje in bo plačal vse pravdne stroške.

Aretiran župnik — slepar.

Iz Pariza javljajo, da so aretirali na Francoskem bivšega župnika in strastnega klerikalnega agitatorja J. Munstererja, ki je strigel ovčice v Pondorfu ob Donavi. Bavarski klerikalni listi potrjujejo vest o aretaciji. Pogajanja za izročitev sleparskega duhovnika nemškimi oblastim se bodo pričela v kratkem. Obravnava o župnikovih goljufijah bo za različne "katoliške" može kaj neprijetna. Munsterer je sredi februarja 1910 odnesel šila in kopita, ko je revizija dognala, da je pokradel visoke svote pri rajfajzovki, ki jo je upravljal. Za beg so mu pustili mnogo časa. Da bi mu ne bilo predolgočasno, je vzel s seboj tudi svojo ljubico, 32letno kuharico. Pri rajfajzovki je nakradel čez 135 tisoč K, pri cerkveni blagajni je izginilo 2400 do 3600 K in lahkovernim kmetom, ki so mu dali shraniti svoj denar, je odnesel 60 do 72 tisoč kron. — Munsterer je dopisoval v klerikalni list "Bayrisches Vaterland" in preskrboval je list z najgnusnejšimi napadi na socialno demokracijo. Munsterer je živel silno razkošno, župnišče je bilo kakor grad in po gostilnah je pridno plačeval pijačo in razdajal s polnimi rokami — ukraden denar.

Poneverjenje.

Luka Smolnikar, kanonik ljubljanski, kjer je zelo dobro znan ne le, kot sila bojevit in strasten politik ter vnet prodajalec lurske vode, marveč tudi po različnih intimno-ljubezenskih afera-h, je pri katoliškem tiskovnem društvu poneveril 30.000 kron. — Nato jo je prečastiti popihal in se sedaj nahaja v vasi Dane, pošta Stari trg pri Ložu. Ob izvoru cerkniškega jezera, takozvanem "Ohrnu", leži prijazna vas Dane, sredi vasi pa stoji veliko poslopje, last svoj čas zelo znanega, sedaj vpokojenega kaplana Petra Hauptmanna. Peter je to premoženje "kupil" od neke pobožne ženiice in pravijo, da ni bilo ravno predrago. Tu prebiva (sedaj tudi Luka Smolnikar. Hauptmann ima pri sebi dve ženski; sestri sta; starejšo je bil škof enkrat iz farovža spodil, a Peter Hauptmann ni bil s tem zadovoljen in se je dal vpokojiti; mlajša sestra je šele 18 let stara.

Romarski denar.

Zabeležiti moramo tudi govoro, da je bil defraudiran denar, ki so ga zložili romarji za potovanje v Rim in da se je za pokritje te defraudacije nabiralo med duhovniki in da so morali romarji nekaj doplačati. Temu bodi še dostavljeno, da je vódja romarjev g. Mihael Arko, dekan v Idriji, bridko tožil, da mu bo za potovanje romarjev v Rim manjkalo 25.000 do 30.000 kron, pa seveda ni povedal, od kod ta primanjkljaj.

Ali ste že poslali naročnino za "Glas Svobode"? Ako ne, blagovolite to storiti takoj.

VAŠA KRI

rabi popolno izčiščenje v tem času leta. V tem času leta se morajo pregnati iz nje vse nečistosti, s katerimi je obložena. V ta mamen vzemite

Severov Kričistilec

(SEVERA'S BLOOD PURIFIER)

kateri bo izčistil vašo kri ter s temi pregnal grde in srbeče opahke, ki se nahajajo v tem času leta. Cena \$1.00

Vaši živci

rabijo kako dobro toniko, posebno ako ste onemogli in nervozni, utrujeni in brez spanja. Vzemite

Severov Nervoton

Je prava hrana za živčne tkanine ter podeli celemu ustroju moč in čilost.

Cena \$1.00

Kadar vas glava boli

nič vam ne bo dalo hitrejšje olajšbe, kakor

Severovi Praški zoper glavobol in nevralgijo

(Severa's Wafers for Headache and Neuralgia.)

12 praškov je v škatljici in vsak dobro učinkuje. Cena 25 centov škatljica. Kupite škatljico in imejte jo pri roki.

Kadar kupujete zdravila, vprašajte lekarnarja za Severova. Ako jih nima vaš lekarnar v zalogi, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

VABILO NA VELIKO VESELICO

— katero priredi —

DRUŠTVO "SLAVIJA" ŠTEV. I. S. P. N. J.

združeno z razvijanjem nove društvene zastave
V NEDELJO, DNE 25. MAJA T. L. V VELIKI DVORANI
Pilsen Auditorium, 1657—61 Blue Island ave., blizu 18. ceste, Chicago
Na programu so poleg drugih, sledeče točke: Slovesno spre-manje sosednih društev, pohod po mestu, razvite zastave, govori, šaljiva pošta potom slovenskih razglednic. Peta bodeta občje priljubljena pevška zbor "Slovan" in "Orel". Pri korakanju in plesu bodeta sviral slovenska godba iz Waukegan-a in hrvatska godba "Sokol" iz Chicago. Na razpolago bodo izvrstne smodke z znakom S. N. P. J. — Začetek točno ob 1 popoldan.
Za točno postrežbo jamči
ODBOR.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorili gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje poljudnem jeziku, kako da se doma vpešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, izgubitev krvi, revmatizem in trganjev kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehuru. Ako ste izgubili nado in ako vam priseda zabadaava denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o-zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Mene zanima ponudba, s kjo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi tako pošlite.

Ime.....
Pošta..... Država.....

ZASTONJ
MOŽEM

S. S. P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 ANTON FISHER, podpredsednik; Globe, Arizona, Box 503.
 JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
 WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
 JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
 ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
 MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
 JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.
 JOE CVETKOVIČ, 810 W. 4th St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 4144 W. 16. St., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 11355 Fulton ave., Chicago, Ill.
 JOHN JEREB, 321 — 136. St., Chicago, Ill.
 FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odposiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja zadno sredo v mesecu, v Welkovi dvorani, 1805 Blue Island ave.

IZ URADA ZAPISNIKARJA S. S. P. ZVEZE.

Izvešček iz 28. redne seje glav. odbora.

Seja se je vršila dne 30. aprila 1913 v dvorani g. Stastny-a, 2005 Blue Island Ave. Začetek ob 8. uri zvečer. Navzoči so bili sledeči člani gl. odbora: Ant. Mladič, J. Benko, W. Rus, Ant. Duller, M. V. Konda, Ant. Slogar, John Jerreb, Fr. Godina in Mohor Mladič.

Zapisnik zadnje seje se je po prečitavanju sprejel in podpisal.

Društ. št. 5, Darrah, Pa.: Poročilo se vzame na znanje.

Dr. št. 15, Taft, Ill.: Dopis se prečita. V Vašem slučaju naj vam služi kot odgovor § 15 stran 13 zvezinih pravil.

Dr. št. 20, Cleveland, O.: Članice vašega društva, katere nočejo prestopiti k novo ustanovljenemu ženskemu društvu, lahko začasno še nadalje ostanejo pri vašem društvu; nadaljne ukrepe se pa prepušča prihodnji konvenciji.

Dr. št. 26, Collinwood, O.: Resolucija se prečita in vzame na znanje; objednem se da bratu tajniku nalogo odgovoriti, oziroma pojasniti, v njej nahajajoče se točke.

Dr. št. 30, Bishop, Pa.: Po pravilih ni nikdo deležen podpore, kdor je oddaljen od društvenega delokroga in nima potnega lista. Isto velja tudi za br. Ivana Plut.

Dr. št. 31, Farmington, W. Va.: Za člana, za katerega je bila poslana plačilna nakaznica glaseča se na 4 mesece bol. podpore se sklone, zahtevati iz bolnišnice, na katero se društvo sklicuje, potrdilo, da se je dotičnik resnično v njej nahajal, preden se mu podpora izplača.

Dr. št. 70 Dunlo, Pa.: Protest se vzame na znanje in brata tajnika pooblasti, na istega po navodilu seje, odgovoriti.

Dr. št. 97, Calumet Mich.: Podpora br. Štimacu se dovoli izplačati, kot hitro so vse listine v redu.

Dr. št. 120, Cleveland, O.: Odgovor na Vaše poročilo je isti kot dr. št. 20.

Brat tajnik poroča, da so se za vstop v S. S. P. Zvezo prijavila sledeča nova društva: z 14 člani-cami, društvo v Cleveland, O.; z 8 člani, društvo v Carona, Kans. in z 15 člani in 1 članico, društvo v Radley, Kans. Na podpiran predlog se jih pod številkami 120, 121 in 122, soglasno sprejme v Zvezo.

Ravno tako se sprejme 11 članice in 84 članov ta mesec prijavljenih za vstop k raznim društvom Zveze.

V izplačitev se odobri razne račune.

Po nasvetu br. Ant. Mladiča se sklone soglasno, poslati brzojavni

pozdrav delegaciji "Slov. Del. Pod. Zveze" zborujoče v Cleveland, O. Objednem se tudi sklone poslati istemu zborovanju apelacijo za združitvev.

Na dalje se v prvi otvori posvetovanje o naši prihodnji konvenciji. Pri isti priliki se tudi sklone: 1.) Da se zborovanje prične v ponedeljek jutraj 8. septembra t. l. v mestu Milwaukee, Wis. to je, drugi teden v mesecu septembra. Da se je določil drugi teden v septembru mesto prvi je vzrok, ker je prvi ponedeljek v septembru delavski praznik (Labor day). 2.) Sklene se, da gl. odbor pripravi pravila oziroma sedanja izboljša, kar bode olajšalo delo zborovanju. Za iste sestaviti sta izvoljena brata Rus in Benko. 3.) V smislu § 160 in 161, poglavje XXIV. pravil se sklone dati, ker so pravila pomanjkljiva njim sledeči dodatek, katerega se prosi da društva jemljejo v poštev: Vsako društvo, katero šteje do 100 članov ima pravico do 1. zastopnika, do 200 članov 2, do 300 članov 3 itd.

Seja zaključena ob 11. uri zvečer.

Wm. Rus, zapisnikar.

Bolečine v prsih.

"Zahvaljujem se vam," piše Mr. J. K. Smith, iz Musselshell, Mont., "za Severov Zdravilni Obliž (Severa's Healing Plaster). Imel sem take hude bolečine v prsih, da sem komaj dihal, toda po rabljenju Severovega Zdravilnega obliža dva dni, je teža in bolečina izginila. Sedaj nimam nič več bolečine v prsih, hrbtu in bokih, bolečine ter lahko diham." — Zoper okrajni revmatizem in nevralgijo ni boljšega zdravila nego je Severov Zdravilni Obliž. Cena 25 centov v vseh lekarnah. Ako ga ne morete dobiti, pošljite svoto nam in vam ga bomo takoj poslali. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia. (Advertisement)

Pravi Pain Expeller lahko tudi s dobrim vspehom pijete. Vzemite ga 4 kaple v kozarcu polnem vode. — Stane 25 in 50 centov v lekarnah in F. Ad. Richter & Co., 74 — 80 Washington St. New York, N. Y. 1

Nadžkof Messmer, se je izrekel, da ženska, ki voli ne more biti dobra katoličanka.

ČRTICE O SVOBODNI AMERIKI.

Po konservativni cenitvi je v Chicagi 5000 izkoriščenih žensk. Vsakoletni dobiček, ki ga vrže ta kraj kršenja postav, znaša 16 milijonov dolarjev. — Dekan W. T. Sumner.

Petdesettisoč mladih deklet in žensk se vsako leto v Zdr. država zgrubi — enostavno izginejo. — Izvestja chikaške naselniške lige.

V bordelih in po ulicah New Yorka je 26.000 žensk, ki s svojim zaslužkom 6100 moških preživljajo. — Po izveščju Curran komiteja.

Ni manj kot 20.000 mladih deklet in žensk se vsako leto prikrbi za trgovino z belimi sužnji in ni manj kot 50.000 moških in žensk je pri tem vposljenih in ki živijo od tega, kar ta dekleta in žene zaslužio. — Stanley W. Finch od justičnega departementa.

Število žensk in deklet, katere sedaj v tej deželi živijo kot prostitutke, se računja na ni manj kot 600.000. Dekleta živijo povprečno 3 leta. Čigavi otroci bodo zavzeli njihove prostore, kadar preminejo?

Ako mi oporekate, da bo žrtev bele sužnosti izvrševala volilno pravico, tedaj rečem: "Bolje sužnja kot suženjski trgovec." — Reginald Wright Kauffman.

Tukaj smo navedli samo nekaj črtic iz ameriškega življenja in potem se pa še dobijo tepeci, ki proslavljajo "prečloveškoljubnost" in "prepravičnost" ameriške postavodaje in vrag ga vedi kaj še vse. "Osebnost svobodo" si taki gimpelni kar naj zase obdržijo.

Kako se predstavi papežu.

M. des Houx, ki je bil nad pet let urednik papeževga glasila "Journal de Rome", pripoveduje, kako se je predstaviti papežu. On piše:

"Ko stopiš v dvorano, v kateri sedi papež na prestolu, in ko hitro vzdigne, roko kot k blagoslovu, prišlec pade na kolena in sicer trikrat: enkrat ko vstopi, drugič sredi dvorane in tretjič takoj pred "svečim nezmojljivim očetom", kateri pomoli prišlec nogo v poljub. (Holy smoke!) Na to obiskovalec vstane in stoji celi čas pogovora. Ko da papež znamenje, da je pogovor končan, pomoli zopet nogo obiskovalcu v poljub. (More holy smoke), nato blagoslavlja, med tem pa prišlec ritensko odhaja in dela iste ceremonije kakor takrat, ko je vstopil.

IŠČEMO.

Peter Kogoj iz Dolenj. Logateca in Konrad Japelj iz Male Legojne pri Vrhniki naj nam naznanita svoje naslove, da jima sporočimo za nju važne stvari.

Prosimo cenj. čitatelje, da nas obvestijo o bivališču gorenjih dveh, ako so komu znani.

Uredništvu "Gl. Sv."

VABILO.

Slovensko občinstvo, sosebno enjena društva v Chicagi in okolici, so najljubneje vabljena na majnikovo veselico, katero priredi PEVSKO DRUŠTVO "SLOVAN"

v nedeljo večer 18. t. m. v Medoshovi dvorani, 95. cesta in Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Za dobro zabavo in postrežbo bode najbolje skrbjeno.

V obilen poset se priporoča za društvo ODBOR.

KRVAVA NOČ V LJUBLJANI, to knjigo, ki obsega 160 strani, dobiti zastoj. Vsakemu novemu naročniku na Glas Svobode, ki celoletno naročnino direktno na nas pošlje, pošljemo na zahtevo omejneno knjigo zastoj in poštne prosto.

Ali ste že obnovili naročnino na "Glas Svobode"? Blagovolite to takoj storiti, ako želite da se vam list redno pošilja!

Kdo se ne veseli zmag naših bratov na Balkanu!? Krasne zanimive slike o bojih na Balkanu in zlasti o zavzetju Odrina, bojih pri Čataldži, obleganju in zavzetju Skadra itd. priobčuje "Slov. Ilustrovani Tednik". V zadnjih številkah je priobčil tudi več slik o povodnji v Ameriki, slike obolelega papeža in njegovih sorodnikov; junaškega črnogorskega kralja Nikito I.; angleških sufragetk; o generalni stavki v Belgiji itd. "Slov. Ilustrovani Tednik" priobčuje krasen velezanimiv roman z Balkana "Za svobodo in ljubezen". Priporočamo vsem rojakom, da si naroče "Slov. Ilustrovani Tednik", ki stane za Ameriko za celo leto 3 dolarje; za pol leta \$1.50. Naročnina se pošlje na Slov. Ilustrovani Tednik, Ljubljana, Avstrija, Evropa v rekomandiranem (registriranem) pismu, po poštni nakaznici ali potom banke.

AVSTRO-AMERICANA

prekmorska plovna družba je sprejela čas odhoda vsem svojim parnikom iz New Yorka, namesto do sedaj ob 1 uri, plujejo v bodoče ob 3 uri popoldne iz družbnega novega pristanišča No. 1 Bush's Dock, 50th St. So. Brooklyn.

POZOR ROJAKI!!!

Ako hočete postati sami svoji gospodarji in kupiti zemljo za kmetijo, kupite tam kjer lahko pridelate tri pridelke vsako leto na eni in isti njivi, in kjer se pridelki trikrat dražje prodajo. 2300 akrov nas je 50 Slovencev že kupilo in ta prva naselbina je sedaj prodana. Druga naselbina je blizu tam, meri 1740 akrov in je razdeljena na 37 farm tako, da so vse farme za ceno in morejo biti v 60 dneh prodane; zato se tudi zelo po ceni dobi. Leži ob International Great Northern in Santa Fe železnici zraven mesta Conroe, ki je County seat in mesta Willis je tudi blizu mesta Houston. ki šteje 108.000 prebivalstva kjer se vse lahko proda. Pišite po knjige kaj se pridelala in koliko se dobi od akerja za pridelke, in ko vse prečitete pojdite pogledat zemljo in prepričajte se boste na lastne oči in tudi gotovo kupili! Ker skoro povsod plačajo vožnje stroške kupcem, sem tudi jaz posređoval, da se vsakemu ki kupi plačajo ali k kupnini pripišejo. Resno misleči rojaki obrnite se po pojasnila na: MATH GAISHK, R. R. No. 2 Nokomis, Ill.

Ženitna ponudba.

Podpisani iščem v svrhu ženitve slovensko dekle ali vdovo v starosti od 25 do 30 let. Ben Bozovičar, c.o. Glas Svobode, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

Knjiga

"ŠKOF PROTI ŽUPNIKU," Spisal na temelju resničnih dogodkov in aktov PAVEL SVETLIN, bo kmalu pošla. Kdor se torej zanima za to velezanimivo razpravo naj poseže po knjigi. Ista stane 35 centov poštne prosto in jo je dobiti pri GLAS SVOBODE CO. 3622 W. 26th St. Chicago, Ill.

Dr. B. K. Simonek ZOBOZDRAVNIK.

1669 Blue Island Avenue. Tel. Canal 2127

Uradne ure: Vsak dan od 9 jutro do 6 ure večer; ob nedeljah od 9 do 11 ure predpoldne.

KJE JE rojak Albin Ule doma iz Trbovelj. Kdor ve za njegov naslov naj ga blagovoli sporočiti Jos. Drogenik-u, 137 Bucklin St., La Salle, Ill.

Pozor! Novosti Pozor!

Najnovejši in najboljši

Gramofon

samo \$7.50

Nobenih stroškov za IGLE ker ostane vedno ena.

ROJAKI! Sedaj se vam nudi prilika, da si dobite izvrsten GRAMOFON s katerim si lahko doma napravite izvrstno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo. Ta GRAMOFON ima prednost pred drugimi, radi čistega in močnega glasu in igle katere ni treba spreminjati. Prodajama tudi plošče najboljših pesnikov in godbenikov, katere se nepokvari ja pri vporabljanju po 65c komad. Vsak kateri želi imeti GRAMOFON naj pošlje \$7.50 na našo trdko in mi mu takoj odposljemo GRAMOFON poštne ali expressa prosto. Vse odposiljave naše trdko so garantirane in za nadaljna pojasnila se obrnite na

BENKO RUS & CO.

11250 Indiana Ave. Chicago, Illinois

Pozor! Pozor!

Poziv na vse one Slovence, ki se zanimajo za zemljišča — farme. Ako hočete postati samostojni, tedaj si kupite zemljo v slovenski naselbini Crivitz, Wis. Ne dajte se zapeljati in ne idite tja, kjer ni Slovencev. Tukaj je več rodbin iz Vaše domovine, torej pridite v Crivitz in obiščite rojake; vprašajte jih kako so zadovoljni in šele potem si kupite svet, ko se prepričate, da imate prijatelje tukaj.

Tukaj kupite svet od lastnika, ki vam ga izroči vsaki čas s čistim zemljiško vknjiženem prepisom.

Naše cene so nižje kot kjersibodi drugod, in to zaradi tega ker mi prodajamo svojo lastno zemljo.

Mi vam povrno vozne stroške ako svet kupite, tedaj pridite v Chicago, od koder Vas naš zastopnik privede na svet in vam razkaže krasno lego istega.

Cena akterju \$8.00 do \$30.00.

Lastnik: THEO. KERSTEN.

N. PIKLOE,

1526 W. 21st Street.

CHICAGO, ILL.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

Zdravnik in Ranocelnik

Urad 1801 So. Ashland Ave., CHICAGO, ILL.

Tel. v uradu: Canal 476

Tel. v stanovanju: Lawndale 8996

URADNE URE SO: Od 10. do 12. ure dopoldan vsak dan in od 7. do 9. zvečer razen ob sredah in nedeljah.

DR. WEISSKOPF je gl. zdravniški nadzornik S. N. P. J.

Znanje in skušnija.

Za izdelanje slik je treba poleg kamere in lense tudi tehničnega znanja in umetniške skušnje.

Jaz imam tehnično znanje in moji odjemalci pravijo, da imam tudi umetniško skušnjo.

Nemeček FOTOGRAF

1439 W. 18. St. vogal Albert St.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALOA sodovice mineralne vode in dragih neopojnih pijač.

62—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

"Glas Svobode" naj kroži od rok do rok!

Slovenskim gostilničarjem in trgovcem priporočam BINGO CIGARE CHARLES HLAVA, izdelovalec 2342 So. Kedzie Ave., Chicago. Telefon Lawndale 5616

DENAR POŠIJAMO V DOMOVINO.

Po sledečih cenah:
 Za \$ 10.35 Kron 50
 Za \$ 20.50 Kron 100
 Za \$ 30.85 Kron 150
 Za \$ 41.00 Kron 200
 Za \$ 61.50 Kron 300
 Za \$ 102.50 Kron 500
 Za \$ 204.50 Kron 1000
 Za \$ 1020.00 Kron 5000

Poština je všteta pri teh svotah. V tej banki se menja, kupuje in prodaja inozemski denar. Avstro-Ogrski denar se kupuje brez odbitka: za 5 kron plačemo en dolar. Pišite po cene in pojasnila v slovenskem jeziku.

Kaspar State Bank

1900 Blue Island Ave., Chicago.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

in trgovce z vinom, cigarami, mrzlim pivom itd. — Se priporoča Slovence!

Glas Svobode stane \$2.00 na leto.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by M. V. KONDA & CO
3622 W. 26 Street Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni miselniki list za slovenski narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00
ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE
3622 W. 26 STR. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnik da nam natančno naznačijo poleg novega tudi stari naslov.

DRŽAVA CALIFORNIA PROTI JAPONCEM.

Californija se bojuje proti naseljevanju inozemcev, to je proti Mongolcem, ali bolje rečeno proti Japoncem, in državna postavodaja se je zjediniła ter z 36 proti 2 glasovi sprejela predlogo takozvano Webb-Antialien-Land-Bill. Predloga je dne 5. t. m. postala zakon, katero pa governor Johnson še ni podpisal.

Ko je bila svoječasnno predloga predložena zbornici, izrazil se je predsednik Wilson, da se ne bo vmešaval v legislature posameznih držav. Toda prišlo je drugače. Japonci so predlogi oporekala in trdila, da se po njej krši med Japonko in Zdr. državam tozadevno sklenjena pogodba, in predsednik Wilson je governerju pisal pismo, katerega vsebina pa je ostala tajnost. Tudi Roosevelt je governerja svaril glede predloge, a le-ta je stal trdno in izjavil, da bo podpisal predlogo, ko hitro bo zakonito sprejeta.

Sprevideli so v Washingtonu da s pisarenjem pri governerju Johnsonu nič ne opravijo, govorilo se je že o japonskih kanonih, preštele in primerjale so se bojne ladije obeh držav in konečno so prišli do zaključka, da o morabitni vojni od strani Japonce niti govora ne bore biti in to iz enostavnega razloga, da Japonci nimajo — denarja!

To je jasno in razumno, da če ni denarja, ni vojne. A v Washingtonu se s to logiko niso zadovoljili in šel je v Californijo kot posredovalec državni tajnik Bryan. Gospod Bryan je bil dostojno sprejet, poslanci in senatorji so poslušali razmotrivanje njegovega šefa srčne boli; ko pa je zaključil svoje predavanje, obrnili so mu senatorji in poslanci hrbet ter vsi razen dveh rekli: "Ne boš! Mi ostanemo pri naši predlogi in konec besedi."

Kar je najlepše pri tem, je to, ko tudi Bryanovi ožji pristaši, demokrati, niso z njim potegnili.

Vseeno, da se Bryanova blamaža nekoliko oblaži, dobil je Webb, ki je ob enem tudi državni pravdnik, predlogo z naročilom nazaj, da jo popravi. In res je državni pravdnik svojo predlogo popravil v toliko, da je ertal stavek ki se je glasil: "ni dopustno za pridobitev državljanstva". To je pa tudi vsa poprava predloge, katero je dosegel g. Bryan.

Torej, kakor smo rekli, bila je predloga z 36 proti 2 glasovi sprejeta. Proti sta glasovali republikanska senatorja Cortwright in Wright.

Glavne točke Webb-predloge se glase:

1. Priseltniki, ki so sposobni za naturalizacijo, si smejo pridobiti zemljišča kot vsak drugi ameriški državljan.

2. Vsi ostali priselniki se morajo podvreči določbam, ki so označene v dotičnih pogodbah, katere so Zdr. države sklenile s tistim deželami, katerih podaniki so.

Posebno Japoncem prepoveduje predloga pridobitev farmskih zemljišč, medtem ko dovoli stavbišča, tovarne in delavnice.

3. Najemna farmskih zemljišč je takim priselnikom, ki ne morejo postati državljanji, dovoljena, toda ne delj kot za 3 leta. Če je dopustno podaljšanje takih najemnih pogodb, je to juridično

vprišanje, katero morajo sodišča razsoditi.

4. Priseltniki, kateri ne morejo dobiti državljanstva, nimajo dedne pravice do zemljišč. Morabitna zapuščina v tem zmlisu je, da se sodniškim potom proda in skupiček med dediče razdeli.

5. Država si pridržuje pravico, da v prihodnje izda zakone, glede pridobitve zemljišč po priselnikih, kakor se ji bo zdelo primerno.

6. Ta zakon se ne tiče onih naseljencev, ki ne morejo postati državljanji a že posedujejo zemljo. Torej, tako izgleda v glavnih potezah zakon, katerega je californska postavodaja sklenila.

Resnici na ljubo moramo reči, da ima Californija prav; zakonito prav in prav za svoje državljanje, kakor tudi za vse državljanje Zdr. držav. Pravica v tem oziru jim je zajamčena v ustavi Zdr. držav. Vsaka poedina naših držav slobodno sprejme jednako postavo, ne da bi se pregrešila zoper ustavo. Država Californija je postopala po našem mnenju popolnoma pravilno in prav je storila, kakor država. Pravica v tem oziru jim je zajamčena v ustavi Zdr. držav. Vsaka poedina naših držav slobodno sprejme jednako postavo, ne da bi se pregrešila zoper ustavo. Država Californija je postopala po našem mnenju popolnoma pravilno in prav je storila, kakor država. Pravica v tem oziru jim je zajamčena v ustavi Zdr. držav.

Za časa Rooseveltove administracije, je ista država hotela sprejeti podoben zakon proti Kitajcem, pa Teddy se je toliko trudil in grozil, da je nazadnje njegova obveljala, kar se pa ni zgodilo. Je pa tudi v tem oziru med tema dvema bratskima si narodoma velika razlika in sicer ta, da Kitajec, kot Slovence vedno sanja o svoji stari domovini, medtem ko Japonec nikdar več ne izpusti kar drži.

Japonci so rasa, kateri Kaukaski narodi ne bodo nikdar slični, in sčasoma bi se morda zbog tega razvil narodnostni boj, še veliko huji od onega v Avstriji, kar se že sedaj semintje pojavlja. Japonci pa tudi niso in nikdar ne bodo dobri državljanji in priljubljeni sosedje. Vsak se bo s temi nazori strinjal če pomisli v kolikem številu se jih je v zadnjih par letih naselilo v Californijo.

Pisatelj tega članka je dobro znano, kako se Japonci v skupinah naseljujejo tam po deželi, kjer je njih orientalsko obnašanje tako, da se jim Kaukazci ne morejo in se jim nikdar ne bodo privadili. In to je eden glavnih vzrokov, da so zemljišča njih belih sosedov kaj kmalo na prodaj, in ker jim noče biti nihče rad sosed, preidejo zemljišča skoraj za vsako ceno Japoncem v posed. Japonci povabijo nato večje število svojih ljudi na taka posestva, katera razdelijo na parcele, kolikor mora kateri kupiti; zato imajo tudi svoja povsprehvalna društva, kot Nemei v Avstriji, koder spodrivajo domačine Slovane, in na ta način so postale v Californiji že zelo mnoge in obširne japonske kolonije.

Na enak način spodrivajo po mestih Židje domačine, ker Žid ne gre na kmetije. Če hiše, kjer bi se rad vgnjezdil ne more po ceni kupiti, potem toliko časa pazi, da je katera prazna. Nato pošle koga, da jo vzame v najem pod pogojem za toliko in toliko časa, da jih gospodar ne more potem iztirati, in nesnažni, da ne more nihče poleg njih prebivati. Sosedje se preselijo in na ta način ostanejo hiše v okolici vedno prazne, na kar pade cena in Žid kupi. Na isti način delajo Mongolci v Californiji.

Razen tega je dandanes dobiti Japonca v Californiji takorekoč že povsod. V tovarnah, rudokopih in na farmah; na železniških progah so že izključno sami japonski delavci. Pri obiranju in vlaganju sadja so zopet sami Japonci. "Za vse enaka pravica," to naziranje je že dobro, toda tukaj ne. Vsi belopoltni delavci jih sovražijo, ker jim odjedajo službe s svojo pičlo zahtevo in skromnim življenjem, s kakršnim beli ne morejo izhajati. Californija je bila še pred 10. leti na glasu, kot ena najboljših držav za delavca, in danes? Res je, da je v Californiji veliko tudi strokovnih del, katerih Japonci ne znajo in torej tudi ne morejo opravljati, toda za ta dela je danes 10 do 25 belih delavcev za vsak prostor, in tudi

Homeseekers Excursion Wausaukee, Wisc. Poseben vlak za Slovence - naselnike, dne 30. maja

Na ta dan bode razprodano edino Slovcem nad 10 tisoč akrov rodovitne zemlje v bližini cvetočega mesta Wausaukee, Wisc. Kdor kupi zemljo na ta dan dobi prosto vožnjo in eno dobro kravo zastonj.

Kaj je Wausaukee, kaj so ondotne farme in kak je svet? Vse to najdete popisano v knjižici, katero Vam pošljemo poštaine prosto.

Če hočete postati samostojen, pišite še danes za pojasnila, da Vam naznamim podrobnosti in za ta dan posebno nizke cene ter tudi odhod posebnega vlaka iz Chicago v Wausaukee, Wisc.

Pridružite se rojakom, ki so že naznanili svoj prihod in ne zamudite te ugodne prilike, ki Vam pripomore priti do samostojnosti in neodvisnega življenja na lastni zemlji.

ADOLF MANTEL

c.o. Grimmer Land Co. G. S. 133 W. Washington St. Chicago, Ill.

temu so Japonci pripomogli. Kitajec se zadovolji s kuhanjem, čiščenjem hiš in pranjem; le sem in tje se bavijo s vrtnarstvom, medtem ko posegajo Japonci v poljedelstvo in industrijo in v vse.

Torej ni čuda, da je prišlo ljudstvo do spoznanja in se uprlo taki požrešnosti tujega plemena. In koder so take japonske kolonije, povsod so v sovraštvu s svojimi belimi sosedi.

Belega tehtnika ali bodisi delavca kakršnekoli stroke, ne bo nikdar Japonec vzel, če le more dobiti Japonca ali če si sam ne more narediti. Po našem mnenju ti Japonci niso Amerikanci pa če tudi so državljanji in tudi nočejo biti in nikdar ne bodo.

Oni so japonski državljanji, japonski vojaki, in kadar bi njih število dovolj veliko narastlo po dobili Japonca ali če si sam ne more narediti. Po našem mnenju ti Japonci niso Amerikanci pa če tudi so državljanji in tudi nočejo biti in nikdar ne bodo.

Californija se bori za svoje pravice, kot bi se katerakoli država. Seveda so temu tudi tukajšnji kapitalisti sami krivi, ker dajali so Japoncem prednost, jih protežirali in v velikih množinah importirali, ne mence se za proteste od delavskih unij. Japonci ni len, se ne zadovolji le s kuhanjem, snaženjem in pranjem kot Kitajec, temveč je začel posegati naprej v kapitalističen delokrog; le ta se je zbudil, zavedal in sedaj rjovi.

Podobno postavo imajo že sledeče države: Arizona, Washington, Minnesota, Missouri, Kentucky, Oklahoma, Texas in Illinois, ki zabranjuje lastniško pravico inozemcem in takim, ki so nezmožni ali da nočejo postati državljanji. In, ko je bila ta postavba v teh državah sprejeta se ni nihče razburjal, kot sedaj radi države Californije. Kapitalistom Californije so se sline cedile po Japoncih radi nizkih plač in njih vstrajnosti, delavci so se pritoževali, danes se pa pritožuje vse in Japonca vlada protestira, ker se ji sline cede po zlati Californiji.

Senatorja Bidsall v Sacramento, ki je predložil zbornici ono zakonsko predlogo, je Japonce njegov hišni kuh obvestil, ko je bila predloga sprejeta, da si poišče drugo kuha, ker on nemara več zanj delati.

MODERNA IZNAJDBA.

Varnostna električna svetilka nadomešča staro Knapovsko "lampo".

Vsaki dan čitamo ali slišimo o kaki novi iznajdbi, ki je za delavstvo ali dobra ali slaba. Pri vseh novih iznajdbah igra denar največjo vlogo. Iznajditelj navadno računja na velikanske dohodke, to je če ima potreben denar, da spravi svojo iznajdbo na trg. Razume se, da vsak iznajditelj vedno gleda na to, da bo njegova iznajdba velike koristi za tistega, ki bo kupil ali rabil novo iznajdbo.

Električne iznajdbe nudijo sedaj največji trg. Človeški um, ki je vpregel to naravno silo je takorekoč prerodil svet in revolucijonal industrijo. Para se umika elektriki. Električni motorji nadomeščajo parna lokomotiva. Električna luč nadomešča petrolejke, plinovke.

Za premogarje, rudarje in vse delavce, ki delajo v takih krajih, ki so nevarni radi razstrelnih plinov, je električna svetilka velikega pomena. Ta električna luč pa je tudi velikega pomena za lastnike premogovnikov, rudnikov in lastnike oljnatih vrelec in shramb.

The Philadelphia Record je pri-

nesel te dneve zanimiv članek o eni najnovejših iznajdb, ki so velikega pomena za premogarje in rudarje. Članek se glasi med drugim tako:

Elektrika je ponudila desno roko ko pomoči tudi delavcu pod zemljo s tem da polagoma nadomeščuje starinsko oljnato svetilko, katero so leta in leta rabili v premogovnikih in rudnikih in sicer edino zato, ker niso imeli nobene boljše priprave. Knapovska električna svetilka je velikega pomena za knapa in vlada Združenih držav je nabavila veliko število teh električnih svetilk za prokušnjo pri takozvanih rešilnih karah.

Starinske, kadeče se baklje so delale življenje premogarja ali rudarja jako mizerno, pa tudi niso odgovarjale potrebi kajti njihova svetiloba je bila skoro neznamna. — Slab plamen in smrdljiv dim so povzročale ono med knapi dobro znano morilko "naduho", medtem ko je slabo brleča luč kvarila delavce vild. Oljnato svetilko je nedomeštila acetelin svetilka, ki je dajala mnogo boljše svetilbo, na drugi strani pa je povzročevala veliko gorkoto, a plamen pa je bil tako strupen, da marsikateri knap ni mogel prenašati slabega duha, ki ga je povzročal karbid in marsikateri je podlegel hudim boleznim. Znano je, da obe te svetilki, oljnata in acetelinova ste jako nevarni v rovi, kjer se nahajajo ali zbira plin, takozvani "black damp", kateri se hitro vname in raznese ter povzroči velikanske zgube življenj in veliko škodo rovom. Celotno v sedanji dobi, ko se pred vsem pazi na varnost, se je večkrat pripetila kaka raztreba plina, ki je kot ognjen vihar uničila stotine življenj in napravila velikanske škode na premoženju.

Dan za dnem, leto za letom so učenjaki in iznajditelji trošili velikanske svote denarja in duševne moči z nado, da se jim posreči najti svetilko, ki bi nadomeščala staro oljnato in acetelin svetilko, ki bi odstranila ovire in težkooče, ki so združene s temj starinskimi svetilkami. Vsi poskusi so se takorekoč izjalovili, dokler ni leta 1909 neki Hiram H. Hirsch iznašel premogarsko električno svetilko, katera se pripne na premogarjevo klapo. Svojo iznajdbo je prepustil Lehigh Coal and Navigation družbi, da jo proiskusi. V letu 1910 se je posrečilo Hirschu pregovoriti W. J. Richarda, podpredsednika in generalnega upravnika Philadelphia and Reading Coal and Iron družbe, da je dovolil, da se njegova električna svetilka poskusi v rovih te družbe. Ta poskušnja je bila tako uspešna, da je Richard takoj dovolil Hirschu, da sme rabiti njihove velikanske proiskuševalne prostore za popolnitev te svetilke. Od tistega dne pa do danes potrošili so nad \$25,000 za izboljšanje te svetilke, tako da je danes ta svetilka ena najvarnejših in najpopolnejših svetilk za to rabo.

Baterija je takozvanega "storage" tipa, je jako lahka ki tehta samo dva funta. Ta baterija je tako sestavljena, da deluje v vsaki poziciji, niti ji ne škodi premalo ali previsoko "čaržanje", katero daje luč od 12 do 14 ur. Stroški so veliko manjši kakor pa pri acetelin ali oljnati svetilki. Poleg tega si prihrani premogar veliko nepotrebnega dela, kajti pri oljnati ali acetelin svetilki je treba večkrat na en šiht novo olje ali karbid nagaziti.

Kar je pa najbolj važno je fakt, da te električne svetilke so popolnoma varne in da se od njih plin ne užje.

Do sedaj je že mnogo lastnikov in premogarskih družb nabavilo te svetilke in premogarji so popolnoma zadovoljni z njimi. Iste dajejo boljše luč, niso nevarne, ne

povzročujejo skoro nobene toplote in "čaržanje" stane veliko manj kot pa olje ali karbid. Razume se, da nobena svetilka, naj bo potem še tako popolna ne prekaša naravne svetlobe, ki prihaja od solnea.

DUŠEVNA HRANA NAŠEGA LJUDSTVA.

(Konec.)

Nikakor se ne moremo spuščati v podoben odgovor na vse posamezne budalosti, ki jih piše urednik v "V. G."; ne pripuščam nam prostor, ne čas in pa tudi se nam ne ljubi. Da pa naši čitatelji spoznajo našega modrega junaka po petju in perju, treba je da pribijemo nekaj neizpodbijočih faktov.

Poglejmo njegovo "osebno svobodo": Nekega dne — bil je pektek — sedela sta v restavrantu naš "osebni svobodaš" in pa neki duhovnik (ime na razpolago). Duhovnik si naroči za kosilo postno jed, svobodaš pa meso. Duhovniku ni bilo to po volji, in to tem manje, ko je zelo fanatičen ter pričel svariti: "Oh, oh; tega pa ne, tega pa ne! Nikar, nikar; vže zaradi mene, ne storite tega! Naročite si postno jed, tako kot sem si jo jaz naročil! Taka, tako storite." "Svobodaš" je rekel: "No pa naj bo," in naročil si je postno jed ter si z njo nabasal svoj "kurjibritof".

Ali je to tudi osebna svoboda, ki se vda terorizmu fanatičnega popa in zleze v kožo pristnega hinavea?!

To so načela člankarja "Vašega gospodarja", ki jih uči in sam točno izvršuje. Proč s takim fatalizmom!

Neki pregovor pravi, da vsi ljudje vse vedo. To pa ni res. Vsi ljudje skupaj vzeti vsega ne vedo in tudi nikoli vedeli ne bodo. Pri našem vlemu učenjaku je pa baš nasprotno. To človeče si domneva, da že on sam vse ve, vse najbolje zna in kar on reče, to in tako bi moralo biti in nič drugače. Vsak se tako tehten oporek pojasnjuje in pojasnjuje toliko časa, da količkaj neopreznega človeka premami in konečno njegova tudi obvelja. To se je bilo jasno pokazalo za časa njegovega tajnikovanja pri S. N. P. J.

Mož si je mislil: "Kdor zna, ta zna," in res je znal. Ko je bil tajništvo prevzel, bilo je jednotnega denarja v blagajni okoli \$7000.00; prispevkov je bilo vplačenih najmanj \$12,000; a ko je po nekaj letih moral tajništvo odložiti, bilo je vsega jednotnega denarja \$600, reci in piši: Šeststo dolarjev!!!

V tistem času ni bilo katastrof, ki bi izvenredno posegle v jednotno blagajno, a denarja pa tudi ni bilo!

Glas Svobode je v tistem času pisal, da je S. N. P. J. na robu propada; a Glas Svobode je bilo očitano da laže in obrekuje. Revizorji so "račune pregledovali" in na podlagi izvrstnega pojasnovanja o nevrnjenih čekih, našli vse v najkrajšem redu!

S tem pa ni bila rešena zadeva. Ob času predaje tajništva je bilo v blagajni S. N. P. J. \$600, a bilo je pa za izplačati več posmrtnin in bolniških podpor, tako da ni bila jednota samo na robu propada — kakor je pisal Glas Svobode — marveč je bila faktično broke! Če bi bil kdo pisal par vrstice v Springfield, S. N. P. J. bi ne bilo več!

V tem slučaju je bil resničen odstavek v "Vašem gospodarju", ko člankar piše: "Mesto da bi se reklo: podporne organizacije so za podporo želodca in žepa..." Pri S. N. P. J. se ni tako samo reklo marveč tudi podobno prakticalo. Prokleti nevrnjenji čeki so bili vse zakrivali! —

Ko je bil izvoljen sedanji tajnik S. N. P. J. gospod Verderber, nahruil ga je "vsegavedni" člankar "V. G.": "Ja, ali pa ste zmogni tajniškega posla? bodete razumeli tajništvo voditi?" Prokleta brezstidna nadutost! Tako nesramno vprašanje staviti na človeka kojega niti ne pozna, zamore le edino človek brez najmanjše razumnosti. Seveda, g. Verderber je na kratko odgovoril: "Bodemo videli." —

In res vidimo! Gospod Verderber je skromen človek, ki malo govori in se nikakor v ospredje ne rine, kot zna to g. "Vašega gospodarja". Njegovo delovanje pa se mora samo pogledati, in takoj se vidi da si je "vsevednež" dal krepko zausnico. G. Verderberja račune je veselje pogledati; vse je razvidno, jasno in lepo urejeno, ni potreba nobenih pojasnil o nevrnjenih čekih in kar je glavna stvar je to, ko ima S. N. P. J. danes blizo \$100,000 premoženja!!!

Gospod "vsegavednež" kaj pravite k temu? Je li g. Verderber sposobnejši za jednotnega tajnika, kot ste pa bili Vi, Vi ki vse znate bolje in več veste kot najsi bo kdor hoče drugi?

Maslo, maslo je na glavi; to pove vse!

In pa še, ali ni preverancija, čedo po časopisih oznanjuje stvari kot dejstva, a ne obstojajo. Tako dejanje je po poštnih zakonih zločin. In vendar, ker se g. člankar drži gesla: "bodi hinavec in skrbi edino le za svoj žep in želodec"; za to pa oznanjuje "Edino slovensko tvrdko" za "knofe", regalije, zastave itd. pod svojem velečastnem imenom kot lastitelj "tvrdke", medtem pa je samo le posredovalec, ki "dela" za svoj komišen!

Taki "farbarji" ne bodo voditelji in učitelji slovenskega ljudstva v Ameriki in naj svojo modrost le zase pridržijo.

K zaključku naše polemike, naj še omenimo Slovensko Zavetišče.

Naš bivši upravnik g. A. H. Skubic se je bil za dobro in plemenito stvar zavzel z vso vnamo. Ker je imel dovolj posla pri Glas Svobodi, delal je doma ponoči ter žrtvoval svoj prosti čas. In njegova požrtvovalnost je rodila dober sad. Ljudstvo se je izkazalo darovalno, tako, da je bilo v malo času preko \$500.00 nabranega. — Nekteri časniki so ruvali — in še danes rujejo proti "Slov. Zavetišču" in med tistimi listi in lističi, ki so plemenito stvar zasmehovali, bil je tudi listič "Vaš gospodar". Tudi ta "masterheld" je med vrsticami izza plota lajal in svoje duševne produkte vsiljeval, za-kar se pa nihče ni zmenil.

Toda glej žudeži! Kar čez noč je Savi postal Pavl in le-ta Pavl se je v vspredje rinil in prirnil, da je bil na zborovanju izvoljen tajnikom odbora za ustanovitev "Slov. Zavetišča".

In s tem, da je bil tajnikom izvoljen baš "vsegavedni" člankar Vašega gospodarja, zadejan je bil prvi in krepki udarec plemenitemu načrtu, in to iz enostavnega razloga, ko "prekunsni in vsegavedni" možakar pri slovenskemu narodu v Ameriki ne vživa tistega zaupanja, kot bi ga vžival moral. Ko je on tajništvo S. Z. prevzel, je kot bi bilo odrezano; potrebna agitacija je zaspala, in vse kaže, da bi vse zaspalo, ko bi šlo izključno po mislih in želji "vsegavedneža".

Velikanski nezmesel se nam vidi, da bi se darovi in prispevki pošiljali na tajnika. Tajnik nima z denarjem nič opraviti; za to je izvoljen blagajnik! Pošiljatev denarja potom tajnika povzročajo dvojne stroške in pa, kar je najbolj važno je to, da pri direktni pošiljati denarja na blagajnika, si tajnik prihrani vedno pojasnovanje o nevrnjenih čekih!

Slovenska Delavska Podporna in

Penzijska Družba

Ustanov.

Inkorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
PODPREDSEDNIK: J. Zakrajšek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, L. Box 351 Staunton, Ill.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, I., Box 183, Cliff Mine, Pa.
HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 94, Mulberry, Breezy Hill Sta. Kan.
ALBERT ŠVAJGAR, II. Box 146, Livingston, Ill.
JOHN GOMILAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.
MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boehm, Arona, Pa.

Glasilo je "Glas Svobode."

Vsem društvam oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslednjem pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

Sprejeti novi člani:

K dr. št. 1: Anton Paulin, cert. št. 682.
 K dr. št. 4: Lovrene Jašovec, cert. št. 683; John Drolec, 684;
 Fr. Drolec, 685; Math Poljanšek, Jakob Poljanšek, 687.
 K dr. št. 7: Anton Majewsky, cert. št. 688.
 K dr. št. 8: Frank Glinšek, cert. št. 689; Štefan Mavar, 690;
 Frank Šinkovec, 691; John Obid, 692.
 K dr. št. 13: Frank Turšič, cert. št. 693; Andy Dolgan, 694.
 Dr. št. 14: John Planinc, cert. št. 695; Miha Umberger, 696; Fr.
 Polanc, 697; Alojs Žigon, 698; Alojs Gorenc, 700.
 K dr. št. 18: Peter Sarič, cert. št. 699.

Suspendirani člani zopet sprejeti.

K dr. št. 4: Jernej Woncha, cert. št. 320.
 K dr. št. 7: Val. Spoettling, cert. št. 146.

Suspendirani člani.

Od dr. št. 5: Mike Lukatič, cert. št. 385.
 Od dr. št. 9: Billi Napotnik, cert. št. 634.
 Od dr. št. 11: Math Golob, cert. št. 448.
 Od dr. št. 14: Jos. Toman, cert. št. 422.

Izobčeni člani.

Od dr. št. 16: John Černe, cert. št. 585.

Umrli člani.

Od dr. št. 7: Mihael Jerman, cert. št. 150; Math Gorenc, cert.
 št. 165.
 Od dr. št. 14: Frank Kosmatin, cert. št. 423.
 Se izreka sožalje bodi jim lahka ptuja zemlja.

JOS. HAUPTMANN, gl. taj.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Dr. št. 1 v Darragh, Pa.: Preds. Frank Gradišek; tajnik Anton Cedilnik, Box 116; blag.: Jacob Godec, vsi v Darragh. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.
 Dr. št. 2 v Adamsburg, Pa.: Preds.: Martin Pumpe, Box 131; tajnik: Louis Flere, Box 121; blagajnik: John Sever; vsi v Adamsburg, Pa.
 Dr. št. 4 v Waukegan, Ill.: Preds. A. Celarec, 706 Market st.; Taj. John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.; Blag. John Stražičar, 611 Market St. — Seja 3. nedeljo v mesecu na 611 Market St.
 Dr. št. 5 v Cliff Mine, Pa.: Preds.: V. Koritnik, Box 192; taj. Math Petrich, Box 183; blag. Jos. Šivec, Box 206; vsi v Cliff Mine. — Seja 1. nedeljo v mesecu.
 Dr. št. 6 v Roslyn, Wash.: Preds. Lucas Notar, Box 171; tajnik Anton Adamič, Box 16; blagajnik M. Arestovnik; vsi v Roslyn, Wash. — Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.
 Dr. št. 7 v Livingston, Ill.: Preds. Alb. Schweiger, Box 146; tajnik Frank Čopi, Box 146; blagajnik Jos. Žabjek, Box 13; vsi v Livingston, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop.
 Dr. št. 8 v Marianna, Pa.: Preds. Henry Lamut, Box 114; tajnik John Nastran, Box 190; blagajnik Jos. Milaueh; vsi v Marianna, Pa. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.
 Dr. št. 9 v Skidmore, Kans.: Predsednik Simon Repovš; tajnik John Repovš, R. R. 3 Box 187, Columbus, Kans.; blagajnik John Zakrajšek, R. R. 3 Box 57, Columbus, Kans. — Seja 3. nedeljo v mesecu.
 Dr. št. 10 v Winterquarters, Utah: Preds. J. Bizjak, Box 85; Tajnik Peter Zmerzlikar, Box 35; Blagajnik Štefan Esih, Box 111. Vsi v Winterquarters, Utah. — Seja 2. nedeljo v mesecu.
 Dr. št. 11 v Conemaugh, Pa.: Preds. Frank Dremelj, Box 73; tajnik John Škufca, Box 102; blagajnik John Vičič, Box 571. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu, dopoldne ob 9. uri v Slovenskem Delavskem Domu.
 Dr. št. 12 v Breezy Hill, Kans.: Preds. Mart. Smolshnik, Box 94; taj. Frank Tratnik, Box 43, Breezy Hill Sta., Kans.; blag. Rochus Godina, Mulberry, R. F. D. No. 2 Box 125. — Seja se vrši vsako 2. nedeljo v mesecu.
 Dr. št. 13 v Richmond, W. Va.: Predsednik F. Zadnik, Box 729; tajnik M. Škof, Box 729; blagajnik Karl Zadnik, Box 729; vsi v Richwood, W. Va.
 Dr. št. 14 v Johnstown, Pa.: Preds. John Gomilar, R. F. D. No. 3 Box 150b; tajnik Jos. Glavač, R. F. D. No. 3 Box 144; blagajnik Miroslav Intihar, R. F. D. No. 3 Box 57. — Vsi v Johnstown, Pa.
 Dr. št. 15 v Franklin, Kans.: Preds. F. Vidmar, R. R. No. 4 Box 120; tajnik Frank Čefin, R. F. D. No. 4 Box 63, Girard, Kans.; blagajnik Val. Suhodolčan, R. R. No. 4 Box 63. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.
 Dr. št. 16 v Brereton, Ill.: Preds. Tho. Fele, Box 115; tajnik Fr. J. Aleš, Box 43; blagajnik J. Germ, Box 98; vsi v Brereton, Ill. — Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.
 Dr. št. 17 v Staunton, Ill.: Preds. Fr. Previnšek; tajnik Frank Jerkič, Box 77; blagajnik John Mostar, L. Box 351.
 Dr. "Slovenska-Hrvaška Sloga", št. 18 v Madison, Pa.: Preds. Karl Slavič, Box 252; Tajnik Mihael Haberšek; blagajnik Jos. Mohorič, Box 252. Vsi v Darragh, Pa. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 19 v Yale, Kans.: Preds. Jos. Kotnik, Box 64; Tajnik John Prislán, Box 147; Blagajnik Martin Kožuh, Box 34. Vsi v Yale, Kans. — Seja se vrši 1. nedeljo v mesecu v Fr. Lamarjevi dvorani.

IZ URADA GL. TAJNIKA.

Večkrat sem že opozarjal v glasilu dr. uradnike oziroma tajnike krajevnih društev spadajočih k S. D. P. in P. Družbi, da naj pošiljajo mesečna poročila pravočasno in pravilno izpolnjena. Nekatera društva še do danes ne vpoštevajo pravil. Ako se društveni uradniki ne bojo ravnali po predpisih in pravilih, tedaj je težko poslovati v gl. uradu. Toraj se vljudno prosi vse društvene uradnike oziroma tajnike, da zanaprej bolj točno spolnjujejo in pravočasno pošiljajo vse listine tikaajočih se gl. urada glavnemu tajniku Jos. Hauptman, denar pa na gl. blagajnika Ivan Gantar. Ako društva pošiljajo denar na gl. tajnika tedaj se pregrešijo zoper 4. poglavje, člen 6 družbenih pravil. Od 10. do 26. aprila sem bil na potovanju po državi Illinois in se radi tega izplačila za podpore nekoliko zakasnila, kar naj prizadevi blagovoljivo vpoštevati; sicer sem, ko sem se vrnil takoj vse vredil in je sedaj zopet vse v redu. Rojakom v Virden in Witt, Ill. se za njih bratroljubje in vsestransko zavabo, najtopleje zahvaljujem. V omenjenih naselbinah so rojaki precej zavedni, videl sem jih pa tudi še, ki spijo in se z belim dnevom pripravajo. Nazaj gred sem se zglasil tudi v uradu našega glasila Glas Svobode, sestel sem se tam z M. V. Kondom, ker spoznala sva se že zadnjo zimo, ko je on mene v Darragh, Pa. obiskal. Spoznal sem se pa tudi z gg. Mayerjem in Skubicom; zahvaljujem se vsem za izborno postrežbo.

S bratskim pozdravom

Jos. Hauptman, gl. tajnik.

DOPISI.

Kokomo, Ind.

Nič kaj veselega nimam poročati, kajti vboji delavec je vedno vzadej in kadar si hoče svoj neznosni položaj nekoliko zboljšati, tedaj pa začetno kapitalisti škabe izkati. Tukaj v Kokomo Steel Wire Mill je vse na štrajku, zlasti Wire Draws in Nail Workers in sploh se bode v dveh dnevih vse ustavilo, ako se gospodje ne bodo podali. Bomo videli kako bo bolj neslo. Tovarnarji pravijo, "če hočemo vstreti vaši želji, kaj bomo potem mi zastoj tovarne delali." To se zna; ako ti gospodje nimajo od delavca trikratni profit, po tem že vpijejo da v zgubo delajo. Tukaj ne štrajkajo samo v Kokomo Steel Wire Co., marveč štrajkajo tudi v drugih tovarnah in to radi tega, ko hoče vboji delavec boljše plačo. Gospodje se do sedaj še niso vdali a upamo, da se bodo v kratkem. Tukaj smo tako zadržani od teh mož, da so po vseh tiskarnah prepovedali da ne smejo nič pisati ali tiskati o tukajšnjih razmerah; homo pa mi poročali svojem časopisju.

Štrajkar.

Op. ur. Zaradi preobitega gradiva se je zakasnila priobitev tega dopisa; prosimo za nadaljnja poročila o zadevi.

Issaquah, Wash.

Delavske razmere so tukaj jako slabe, ne svetujem torej rojakom semkaj za delom hoditi, ker ga sploh ni dobiti pa če bi se človek na glavo postavil. Kakor se sliši, se bodo v jeseni delavske razmere dokaj izboljšale, v čem bodem poročal.
 Dne 4. maja sta šla rojaka Fr. Smith in Jakob Kochevar od tukaj na Renton obiskati svoje prijatelje. Ob pozni uri nazaj dopisavi Frank Smith nam je prinesel novico, da se je rojak in naš sobrat Kochevar v Rentonu ponesrečil, ker si je zlomil nogo.
 Jaz Joe Polanc, Joe Jurglich in Anton Omeje smo takoj hiteli z avtomobilom na lice mesta ponesrečenca, ki se je nahajal pri rojaku Frank Groschel-nu. Ondotni zdravnik, ki je bil pri ponesrečenem v naši navzočnosti, je izpovedal da je noga zlomljena blizo sklepa nad stopalom.
 Ponesrečil se je rojak zunaj na prostem; rojaki torej lahko skle-

pajo, kako potrebna so podporna društva, ko nikdo ne ve, kje ga čaka nesreča.

Dne 5. t. m. v jutro blizo 8 ure zgodila se je nesreča na tukajšnji progi Seattle North Bend železnici. Blizo Grand Ridge premogovnika, ki je od tukajšnje postaje oddaljen 1½ milje, skočila je raz tir kara, v kateri so bili popotniki, in se prevrnila. Dva popotnika sta nevarno, a drugi pa več ali manje ranjeni.
 Baš na istem mestu so vozovi že večkrat skočili raz tira, a železnična družba se za varnost proketo malo briga, samo da si milijone kupiči. Matt. Kramer.

Wirden, Ill.

Mnogo časa je že preteklo odkar se ni poročalo iz našega mesta Wirden v našem svobodni-selnem listu Glas Svobode in kot gasilju S. S. P. Zveze, zatorej sem se jaz namenil nekoliko popisati naše razmere.
 Tukaj imamo prav prijazno mesto obdano z lepimi farmami in sama ravnina kamor pogleda človeško oko. Mesto se prav živahno razvija s svojo obrtnijo, s štiri in saloni; v bližini imamo dva šohta ali premogokupa v katerih si mi delavci svoj kruh služimo, a na okoli 3 do 6 milj od tu je še veliko premogovnikov, kamor se vozijo delavci na delo. Delamo od 3 do 4 dni v tednu in smo večinoma do sedaj delali po 4 dni, toda ne ve se kako dolgo bo to trajalo.

Zasluzek je različen po prostoru kakor je že vsakemu znano; če ima dober prostor ložje zasluzi, če ima pa slab prostor, se mora pa toliko bolj mučiti za par tolarjev. Razlike pa pri nas ni velike, ker smo vsi organizirani pa ne tako, kakor je še po nekaterih mestih, kjer delavci umije nočejo poznati. Tukaj ne more več zaslužiti drug od drugega, ker naša organizacija U. M. W. of America se za to zanima, da vsi jednako zaslužimo.
 Delo se bolj težko dobi, ker je vedno dosti brezposelnih ljudi, ki čakajo na delo, toda kdor hoče par dni čakati, dobi delo.

Hočem omeniti še našo slovensko naselbino. Tukaj nas je približno 50 Slovencev in Slovenk in dva podporna društva; eno spada k S. N. P. J. drugo pa k S. S. P. Z. in večinoma nas je pri obeh društvih in tudi obedve še dosti dobro napredujete, ali lahko bi še bolje, ko ne bi bilo toliko strank.
 Dne 20. aprila smo imeli veliko zabavo pri naših rojakih Frank Kuhar in David Paisoli; povabila sta vse nas Slovence na botrino svojih malih naslednikov. Veselja je bilo dosti, tako smo bili vsi pravi zadovoljni, za kar se obema zahvaljujemo za prijaznost.

Omenim naj še, da me je prišel obiskat rojak in glavni tajnik S. D. P. in P. D. v Darragh, Pa. Josip Hauptman, se mu toraj in njegovi gospej soprogi lepo zahvalim za prijazni obisk. G. Hauptman, je jako prijazen, vljuden in napreden; nadalje se mu zahvaljujem tudi v imenu društva št. 44 S. S. P. Z. za bratski pozdrav, ki ga je po meni vsem članom sporočil, naše društvo mu pa želi dober napredek pri njegovem poslovanju ter uspeh celi organizaciji. Jos. Jurak.

CLEVELAND.

Pomlad je. Minuli so nadležni zimski dnevi, ki so prisilili vsakogar, vrteti se v okrožju tople pečine. Lahkeje nam dihaajo pljuca in vsakdo z nestrpnostjo pričakuje prostega časa, da z veselim srcem poleti na sveži zrak. Tole gospodje v novih pomladanskih foaletih promenirajo po ulicah. — Poslednje pa upljiva tudi na mladeniče, da tudi oni nočejo zaostati, kajti mučivo je, predstavljati se mišnim znankam v slabem kraju. Isto store pa tudi poročenci in to tem lažje, ker nimajo tiste skrbi, katera muči, uboge samee skozi in skozi. In vi? — Li zaostanete? — Nikakor ne. — Zglasite se pri nas in mi vam pomerimo obleko ali pa vam pretvorimo obrabljeno v novo. Čistimo, likamo, popravljamo moške, kakor tudi ženske obleke po zmer-nih cenah. Prepričajte se!

I. SMUK,

4706 St. Clair Ave. Cleveland.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO IZ AVSTRO-
OGERSKE V NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Kaiser Franz Joseph I. 14. maja | Oecenia 7. junija
 Arentina 28. maja | Martha Washington 14. junija
 Parniki odplujejo redno ob sredah ob 3. uri popoldne iz pristanišča
 Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča
 najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v
 SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

2 Washington St., New York, N. Y.
 K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago.

Naša nova spomladna
in letna zaloga oble-
ke, klobukov in spod-
njega perila za vas in
vašega sina je tu.

Zmerne cene za vse enako.
V naši veliki zalogi dobite vse.
Mi vas v vsem zadovoljimo.

THE
ATLAS
CLOTHING CO.

JELINEK in MAYER,
imitelja.

vogal Blue Island Ave in 18 cesta

SCHWITZNER CLOTHING CO.

Najstarejša in najzanesljivejša trgovina na zapadni strani mesta

VIDI IN VERUJ!

Prдите vsi, obiščite našo prodajalno, da se prepričate o kakovosti
in vrednosti oblek za moške in dečke. Vse najnovejšega kroja in
barv.

Obleke za moške od \$7.00 do \$25.00
Obleke za dečke od \$5.00 do \$15.00

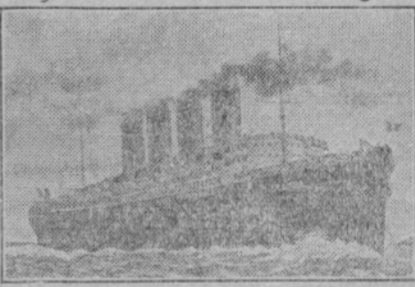
Mnogoštevilno raznovrstnih klobukov, kap, srajc in spodnjih o-
blek; z eno besedo vse moške potrebščine.

Schwitzner
CLOTHING CO.

1828-30 BLUE ISLAND AVE.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez
Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo
brezplačno hrano na parnikih družbe,
snažne postelje, vino in razna mešana
jedila.

Pristanišče 57 North River
vznožje 15th St., New York
City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj:
 S. S. France (nov dvovijak) S. S. La Provence
 S. S. La Lorraine S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak) S. S. Chicago
 S. S. Niagara S. S. La Touraine

Glavnizastop na 19 State St., New York. MAURICE W. KOZMINSKI,
glavni zastopnik za zapadu. 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

ZDRAVI ZOBJE

CLEVELAND

CLEVELAND

so prvi pogoj veselemu razpoloženju. Vsako pokvarjenost zobov za-
trite v korenini in prihranite si mnogo bolečin kakor tudi stroškov.
Mi smo si po večletnem delovanju pridobili simpatije vsih tukajšnjih
Slovencev. Ne zaupajte svojega zdravlja ljudem, katere ne poznate,
pridite v domač urad, kjer vam postreženo z slovensko žensko po-
strežbo. Vprašajte svojega soseda!

DR. A. A. KALBFLEISCH
6426 St. Clair Ave.

CLEVELAND

CLEVELAND

Odperto od 8 zjuraj do 8 zvečer

Vsak slovenski delavec naj
čita "GLAS SVOBODE"

DOPISI

Eveleth, Minn.

Poročati vam nimam kaj posebnega ali vseeno prosim, da se ne bi ta moj dopis seznanil z Vašim uredniškim košem.

Kakor drugod tako nas je tudi tukaj v severni Minnesoti obiskala mati narava s toplim pomladanskim solncem. Vse se je nekako prebudilo iz dolgega zimskega sna. Ptice v zraku so začele žvrgoleti in prepevati svoje pomladanske pesmi, devotke in mladeniči, oziroma zaljubljeni parčki so začeli prav pogostoma stopati v zakonski jarm; na kratko: vse je veselo in prepeva hvalo, materi naravi.

Omeniti moram tudi, kar se tiče podpornih društev raznih jednot in zvez, katerih imamo tu na Evelethu res precejšnje število na razpolago. Kakor sem že zadnjič poročal, ustanovili smo novo podporno društvo z imenom "Zarja" in ga priklopili k S. S. P. Zvezi. Ker pa je ta zveza ustanovljena na svobodomiselnih podlagah, dela to nekaterim veliko preglavico, toda zakaj? tega ne vem popisati, ali sliši se od strani, da tega društva ni bilo treba na Evelethu, češ, da jih imamo tu dosti na razpolago brez tega in da zakaj se ne združimo vsi v enega. Da, res lepa bodočnost bi se nam nudila in tudi jaz sem iste misli, ali žalibog ko so pa naši tukajšnji rojaki samo ustmeno tacega mišljenja, ne pa takrat, kadar se gre svoje mišljenje tudi dejansko pokazati, takrat ni poguma. Sloge ni! To nam kažejo okolnosti vsaki dan; akoravno imamo Slovani geslo: "Svojji k svojim", tega se jako malo vpošteva.

Sem torej uverjen, da ako bi prišlo do tega, recimo do združitve, tedaj bi isti stisnili rep kot moker kuže; in baš radi tega je to govoričenje nič drugega kot bluff, zatiranje društev ali pa ščevanje drve proti drugemu.

Moje mnenje je, da je vsako podporno društvo korist za vsacega zavednega Slovence v tej svobodni tujini, in zakaj bi potem zavidali društvu, tembolj pa še svobodna društva!

Zatoraj cenjeni rojak, premisli ali nisi v deželi boginje svobode, ki z glasovnico v roki bije neizprosno boji za zboljšanje našega položaja? Zakaj pa ne bi pristopil v našo sredino, k napredku oziroma pod krilo S. S. P. Zveze?!

Torej rojaki, ako še niste pri nobenem podpornem društvu, ali da želite v katero vstopiti, tedaj stopite v našo sredino in pod okrilje S. S. P. Z., pri kateri nam je napredek zagotovljen in ob času bolezni, nezgod ali smrti olajša sebi in svojem neštivilnu v srce segajoče solze, ki so danes na dnevnem redu.

Zatoraj vsi v društvu "Zarja" in pod okrilje S. S. P. Zveze!

S. S. P. Z. je ustanovljena na svobodomiselnih podlagah, ter daje članom popolno prostot, neoziraje se na versko ali politično prepričanje in sprejemajo člano od 16. do 55. leta starosti, kakor to do sedaj nobeno drugo društvo ne stori. V slučaju bolezni ali nezgode ti plačuje \$8.00 na teden bolniške podpore in vrhu tega \$500 posmrtnine. Dragi rojak, ne poslušaj lahkoživcev in zlobne jezike, ki ti branijo vstop v našo sredino, k napredku.

Akoravno ti grozijo z hudičem in z verskimi frazami; nikar jih ne poslušaj, oni so tvoji sovražniki, ki ti slabo želijo!

Jaz podpisani sem bil ustanovitelj našega podpornega društva "Zarja", toda hudiča pa še ni!

Koncem dopisa pozdravljam vse cenj. sobrate in sestere S. S. P. Z. in želeč mnogo uspeha.

John Pogačnik, taj.

Marianna, Pa.

Nesreča nikdar ne počiva. Tukaj se je 5. maja pripetila velika nesreča vohbe splošnoznemu rojaku Henriku Lamut. Vesel in zdrav je šel na delo okrog pol 12. ure se je pa vrtgal večji zlaz stopa in ga do pasu zasulo. Zelo poškodovan je na glavi, na desnem očesu in obe noge mu je hudo počečkalo. Ob 4. uri so pa prinesli na dom k Lonizu Lapotniku, kjer je že delj časa stanoval, in ko je zelo priljubljen, so vse potrebno naredili da se bo doma lečil.

Ponesrečeni je član dveh društev, kar je lep zgled za tiste, ki se prav malo ali pa nič ne brigajo za podporna društva.

Torej Slovenci prebudite se dokler je še čas, ponesrečencu pa želimo, da kmalo ozdravi.

Anton Zidanšek.

Witt, Ill.

Zopet se oglašam s par vrsticami, da sporočim o nesreči, ki je doletela našega sobrata J. Urbana, člana dr. št. 13 S. S. P. Z. Omenjeni je šel dne 23. aprila kot po navadi zdrav in vesel v premogokop Peabody družbe, in ko začne delati se nanj zvali velik kos premoga, ki mu je zlomil obe nogi in desno še celo večkrat.

Prepeljali smo ga v bolnišnico St. Louis, Mo., kjer se nahaja v nevartnem položaju da ne bi prišel ob eno nogo.

Druga nesreča je doletela našega rojaka L. Dernovšek-a ker mu je 4. t. m. umrl 2 meseca stari sin. Starišem naše sožalje!

Tedaj v dobrem mesecu smo imeli dva pogreba, a tudi tretji je na vagi. Nesreče so sedaj v tukajšnji naselbini na dnevnem redu, pa ne samo pri naših rojakih, marveč tudi pri drugih narodnostih. Skoraj ni dneva, da se ne bi kaj zgodilo in ne vem ali nam bog pošilja te nesreče zato, ker ne hodimo v cerkev ali pa so nam od kapitalistov dane za procente.

Delavske razmere so tukaj take, kakor aprilsko vreme; enkrat toliko da se komaj preživijo, drugič se pa tudi lahko pride v luknjo.

Tudi brezposelnih je tukaj dosti, ker v starem rovu dela le kakih 30 mož, delajo priprave za "moder", drugi pa počivajo, a novi rov št. 14 Peabody družbe dela še sedaj do 4 dni v tednu. Torej toliko o tukajšnjih delavskih razmerah.

Omeniti moram še drugo točko, kar se tukaj le redko kedaj zgodi; stopila sta namreč v "svet" zakonsk jarm naš brat predsednik društva št. 13 S. S. P. Z. Peter Kokalj z gđ. Fany Istenič. Novoporočencoma želimo obilo sreče v tem stanu.

Pozdrav vsem svobodomiselnom
C. D. S.

Globe, Ariz.

Mnogo čitam od vseh krajev, kako se godi tukaj, kako tam a največ pa sedaj odkar je v slovenski javnosti S. D. P. Z. v Conemaugh, Pa. in kaj se godi okolo nje. Toda jaz tako ali tako nimam nič pri njej, ali rad bi nekaj poročal o zedinjenju naših naprednih organizacij.

Nikakor mi ne gre v glavo zakaj imamo mi Slovenci toliko teh organizacij, ki jih ni potreba. Po moji sodbi bi zadostovale za nas tukaj živeče Slovence dve organizacije: ena naj bi bila svobodna v političnem n verskem oziru, in ena naj bi bila na katoliški podlagi. To bi bile dve organizacije v ponos ameriško-slovenskega naroda in pa kolikor stroškov bi bilo prihranjenih ter ne bi se bilo bati morebitnega poloma.

Tukaj imajo Črnogoreci organizacijo, ki plačuje tedensko bolniško podporo \$15 in usmrtnino \$15.00 za mesečni prispevek \$2.50, in kedar kateri umrje, malone vsakega pokopljejo s spremstvom godbe, tako da je res lep pogreb. So pa tudi ponosni na svojo organizacijo, ki pripada nekam v New York.

Zakaj se ne bi tudi mi združili samo v eno veliko organizacijo, ne pa kakor sedaj tako raztreseno živeli? Vidi se mi, kot so kmetje v starem kraju, ki imajo svoja zemljišča tam pa tam raztrešeno, a na vse zadnje si morajo živč kupovati in zaključek se čisto dovrši s propadom, s prisilno prodajo še tisto pest zemlje, ki jo imajo.

Isto se bo zgodilo z našimi organizacijami ako se ne združimo. — Torej skupaj pod eno zastavo, to je v eno Jednoto, samo da bomo imeli eno skupno kmetitjo; na ta način bomo z manjšimi stroški več pridelali, da bomo imeli kaj pokazati tudi drugim.

Dragi rojaki, upoštevajte kar se je že pisalo v tem listu za združene organizacij in izražam željo, da ne bi bile te vrstice glas vpijočega v puščavi, marveč da bi se res kaj storilo. Rojake pa prosim

kar jih spada k S. D. P. Z., da začnejo oni sedaj na konvenciji pretresati in v prilog združenja delovati, kajti nekje se mora pričeti.
John Pavlič.

Indianapolis, Ind.

Minulo je že precej časa odkar sem od tu poročal in sedaj zopet sledeče:

Dela se tukaj z vsjo paro; društva napredujejo, samo nekateri so bili z vodo preplavljeni, da niso mogli ničesar vzeti seboj.

Kakor se širom Amerike nabira za "Slov. Zavetišče" tako smo tudi tukaj priredili veselice v ta namen in eicer skupno vseh sl. društev in klubov. V ta blagi namen so darovali sledeči: J. Gačnik in F. Žonta dvorano; American Brewery ves ječmenovec kar se ga je iztočilo; A. Fon \$6; A. Hvalica \$4; A. Mrvar \$1.50; A. Hribar \$1.50; A. Markich \$1.50; J. Barčar \$1.50; J. Koren \$1.25; J. Mrvar, J. Kus, J. Rosenstein, M. Ravnikar, F. Medli po \$1.00 in J. Seleman 50c. Igrale ste dve godbi na pihala in tamburaši, za pol plače. Reči moram, da je bilo navdušenje velikansko, samo žal ko je vreme bilo tako zelo neugodno; deževalo je celi večer in zato ni bilo mogoče se vdeležiti v polnem številu veselice kakor drugokrat.

Kakor drugod, tako je bila tudi tukaj ljuljka med pšenico, ki nam je šla s pomočjo policije zabraniti točenje ječmenovec. Že ob 9 1/2 uri, ki ga vsakdo rad popije v družini "en glažek al' pa dva, to nam "korajžjo" dá," pa smo morali prenehati.

Pri vsem tem se je vendar čiste ga naredilo \$53.00, kateri denar ima sedaj A. Garbajs, ter se naloži na banko in se bo odposlal na pristojno mesto, kedar se bo pričelo z delom. **OP. UR. Tako je popolnoma prav!**

Vsem cenj. darovalcem in vsem moškim in ženskam, ki so pripomogli k povoljnemu uspehu se iskreno zahvaljujem veselilni odbor:
A. Mravlja, A. Garbajs, F. Spilar, J. Markich.

Pueblo, Colo.

Štejem si v dolžnost, da poročam rojakom po širni Ameriki o dogodbi, ki je močno razburila celo našo naselbino. Povedati vam imam nekaj jako važnega o tukaj bivajočim Jurij Železnikarju. Biva že več let tu v Pueblo in slepari in pehari naše rojake na katerikoli način more; a vsa njegova prejšnja dela so kakor izgubljeni in utopljena v globočini morja. O škandalu, katerega je pred par tedni, oziroma meseci pridobil ne samo zase, temveč za celo našo naselbino, hočem tu poročati.

Pred nekaj časa se je rojak J. Pugelj ponesrečil v tukajšnji rudotopilnici ter zgubil svoje desno roko. Dotični ima ženo in troje otrok za živeti in je v takem položaju, da nemore več delati za svoj vsakdanji kruh. Ob času njegove nesreče se je Jurij Ž., ali kakor se tukaj imenuje pod tujim imenom George Thomas ponudil, mu pomagati dobiti odškodnino za izgubljeno roko.

Šla sta v Denver na glavni urad družbe ter tam zahtevala gotovo svoto odškodnine. Pugelj mu je plačal vožnjo tje in nazaj in sploh vse stroške. Jurij je izgubil dva dni radi tega. Ko je kompanija Pugeljmu plačala \$2250 odškodnine, je isti ponudil Juriju \$50 za njegov trud. A to ni bilo dosti temu požeruhu! Ob prihodu nazaj v Pueblo mu je Pugelj ponudil namesto \$50, samo \$25, kar seveda Jurij ni sprejel, ampak je šel na sodišče ter vložil tožbo za \$250.00 (tolikšno svoto za izgubo dveh dni!)

Pri obravnavi je sodnik odločil Juriju \$100 in Pugelj je poleg tega moral plačati vse sodniške stroške.

Ali je to pošteno? Pomisli ti Jurij, ko bi se tebi to zgodilo! Ali ti rad videl, ko bi se morala kupica tvojih otrok mučiti radi tvoje nesreče? Ako se ti rojak Pugelj ne smili, bi vsaj pomislil na njegove nedolžne otročičke, ki so še mladi in bodo mogoče trpeli radi tvoje požrešnosti.

V cerkev hodi in moli kot fantezija, a zunaj cerkve slepari uboge reveže.

Sram te bodi, v obraz bi ti pljunil, ko bi te srečal na cesti.

Pred enim tednom so Hrvati ali Srbi — ne vem kaj so — ubili človeka po imenu Mike Ferkončiča. Njegov vnuk S. B. je šel k Jurju ter ga prosil, da bi ga vzeli v United Undertaking Pailors, v kateri tvrdki je tudi Jurij deležnik. Jurij ga je takoj vprašal, ako je mrtvec imel kaj denarja za pogrebne stroške, in ko je zvedel da ne, mu je takoj povedal, da ga ne sprejme in to ne da oi bil vprašal tudi druge deležnike te tvrdke. Vnuk ubitega človeka se je nato obrnil na Davies in Vorries pogrebničke, ki so prav radi ustregli njegovi želji. Še tisti dan je S. B. brzojavil Ferkončičevemu bratu v Utah, da je njegov brat ubit. Dobil je odgovor, da pride in pokoplje svojega brata. Ko Jurij to zve, takoj pokliče S. B. na telefon in mu reče, da naj pride takoj do njega. Tam se mu Jurij lepo prilizuje in skuša pregovoriti, da bi truplo ubitega prepeljal od Davies and Vorries pogrebnikov v U. U. P. S. B. mu je pa na kratko povedal kam da naj gre — "D. and V. sta ga preoblekla in pokopala ga bodeta. Popred ga nisi hotel, sedaj pa ko veš, da ga pride brat pokopat ter da bode on plačal stroške, sedaj bi ga pa, toda ne boš ga ne, sleparski Jurij."

Še več enakih slučajev bi se lahko poročalo o tem zlobnem in sleparskem Juriju Ž., toda čas ne prepusča. Človek, ki se sramuje imena, katerega mu je dala mati v mili domovini in ki na vse mogoče načine slepari tukajšnje Slovence, nikdar ni vreden našega spoštovanja.

Le dve reči, katere nam vsaj nekoliko olajšate naše srce ste, da v prvi vrsti ni George Thomas Slovenec, temveč Hrvat, v drugi vrsti pa, da Amerikanci ne bodo nas sodili za zlobne, kajti v člankih priobčenih v ameriških časopisih ga pišejo George Thomas in ne pod njegovim praviim imenom.

Žalostno toda resnično!

Pozdravljam vse rojake Slovence. Vam pa želim mnogo uspeha.

Naročnik.

Minneapolis, Minn.

Ker so dopisi iz Minneapolisa redki sem se namenil nekoliko opisati tukajšnje delavske razmere in v obče slovensko naselbino. Na staljenih Slovencev je tukaj vseh skupaj kakih 30 in še ti so dokaj raztreseni, dobi se jih posamezno v edinem slovenskem salunu Peter Belopavloviča 109 — 1st Av. South. To sem zapisal radi tega, ker že mnogo naših rojakov potuje s trebuhom za kruham ter pridejo v mesto kjer je težavno dobiti Slovence pri tako raztreseni naselbini, dasi vsaki novo došli gleda po njih, da dobi potrebne informacije o tem in onem.

Slovenci v tej naselbini žal še nimajo nikakih društev, kar bi pri tem številu lahko eksistiralo vsaj eno podporno društvo, kar se morabit prej ali slej ustanovi, kakor je slišati od zanesljivih oseb.

Delavske razmere so v tem času dokaj ugodne; tukaj je dovolj dela po tovarnah in pri drugih strokah, plača je tudi, kolikor je meni poznano od 2. dolarja naprej to je za navadnega delavca do 3 dolarje 20c; slednji imajo to plačo v izdelovalnici olja (Linseed Oil Press.)

Na političnem polju je socialistična stranka na drugi stopinji in ako bi se ne bile kapitalistične stranke pri zadnjih mestnih volitvah združile, bi bili socialisti dobili v roke celo mesto. To je njih zadnji "trick", ker v bodoče se republikance s republikancem ne bo mogel združiti, toraj bo ostal le sam, socialisti pa od dne do dne naraščajo in tako bodo prišli z železno metlo na vrhunce in pomedi kar je gnjilega ter ustanovili novo dobo za razvoj in procvit trpina delavca. Takrat bo šole zasijalo solnce, kar je od zavednega delavca že davno zaželjeno. Rojaki, somišljeniki; agitirajte in razširjajte delavsko časopisje tudi mi; naša naloga naj bo Glas Svobode mora v vsako slovensko hišo in s tem bomo pripomogli do hitrejšega napredka, kar bo v korist nam in našim potomcem. Toraj naprej, naprej do zmage! Vaš Anton Anžiček.

Delavsko časopisje je najmočnejše orožje delavskega ljudstva.

SPOVED.

V rokah nesramnih duhovnikov posebno v rokah jezuitov, frančiškanov in dominikancev ni ušesna spoved nič drugega kot navadna mašinerija svetovne zaslužnosti. Če gre kak družinski član k spovedi, izda spovedniku vse skrivnosti v družini, katere potem izrabljajo. Ako je to mlada dama ali dekla mora spovednemu inkvizitorju razodeti in izdati očetove ozir. gosposdarjeve, matere-gospodinje in gosta, ki je prišel v hišo, navade, delovanja in morebitne hišne tajnosti ozir. skrivnosti. Kam n. pr. hodijo, oziroma kdo k njim v hišo zahaja, o čem se pogovarjajo, kaj delajo, kake knjige berejo in na kakšne časopise so naročeni; kake molitve opravljajo, kam in v katero cerkev zahaja gospodar, gospodinja in drugi člani rodbine; če se in kako se postijo itd. Zakaj stavijo jezuitje-spovednika tako in enaka vprašanja spovedaneu, ki nimajo z njegovo spovedjo popolnoma nič opraviti? Da vejo skrivnosti družine, da dobijo moč v svoji roke, katero rabijo v svoje namene, v prid cerkve in v neznanško škodo mas.

V letu 1912 je katoliška cerkev v Ameriki prejela gotovih noveev v darilo pol milijona. Med darovalci, ki niti katoličani niso, opazimo razne milijonarje, žide in protestante kot: Vanderbilt, Ryan, Hill, Knox in druge. Katoliška cerkev vzame vse in od vsakoga;

pajdaši se tudi s hudičem, samo če ji kaj nese.

Zasebni tajnik predsednika Wilsona je katoličan in vitez Kolumbov. — Že pri vseh večjih meščanskih listih so nastanjeni katoliški uredniki, žid in far si sta podala roke!

Rimska cerkev ima v ušesni spovedi silno privlačno moč, poslušuje se tedaj vsega samo, da več nese, vzame pa tudi vse kar ji kdo da, bodi revež ali bogatin.

Torej opozarjamo naše delavce na vse. Bodite razsodni in previdni in ne verujte sladkim besedam katoliških hinaveev.

Petmesečen arestant. Od 1. do 8. aprila je sedela v zaporu dobojske okrajne sodnje v Bosni Mara Šimunovičeva s svojim petmesečnim sinom, ker je s svojo 16letno sestro Luceo pobirala dračje v šumi v Bosno priseljenega kapitalista. Na kazensko razpravo ni mogla priti, ker je bila ravno na porodu. Lucea je dobila dva dni, Mara sedem. Prosila je, da se ji kazen odloži dotlej, da se bo lahko ločila od sinka, ampak okrajni sodnik dr. Tuškovič je ukrenil, da mora s sinom v zapor, sicer pojdejo ponjo žandarji. Na to je Mara Šimunovičeva vzela sinka v naročje in odšla v Doboj, da zadosti "pravici". Tako opravlja Avstrija svojo kulturno mislijo na Balkanu!

Glas Svobode stane \$2.00 na leto.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštivilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik

G. VOKOUN

1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobre svačice in raznoličen tabak iz vseh dežela.

Slovenci, oglašajte se pri meni!

Telefon Canal 2301

Popravljalnica dežnikov in pip

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrisak. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave. velika Dvorana za društvene in unijske seje, in druga Dvorana za koncerte, žantrve in zabave.

Najnovišo in najboljšo obučo kupite zdaj pri

M. KARA
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Pisce.

Novi spomladni vzorci

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich,
GOSTILNA

Vogel 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrisak vsak dan.

SLOVENSKA GOSTILNA
kjer se toči vedno sveže Schoenhofen-Edelweiss pivo in kjer se dobe domača vina in najboljše unijske cigare.

Kegljišče.
ANTON MLADIČ
2348 Blue Island Ave. Chicago.

The Konrad Schreier Co.

Skeboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.
Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljšje.

ODVETNIK PATENTI

GARL STROVER

(Sobe štey 1009)
133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 5968 MAIN

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardom mizo na razpolago. Vse to se dobe v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Telefon Canal 1439.

J. F. HALLER
GOSTILNA

prve vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrisak. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 5096.
2103 Blue Island Av. cor. 21. St

Social Club Saloon

— Edina slovanska tvrtka v mestu —

J. Klanchnek in J. Pungertič
312 Garrison Ave.
lastnika in prodajalca likerjev na debelo.

Prenočišča za potnike.
FORT SMITH, ARKANSAS.

ROJAKI V CHICAGU POZOR!
Naznanjam, da razvažam na dom **DOMAČ KRUH**
Naročite ali pošite dopisnico **JOHN QUALIZZA**
2138 W. 25th St. Chicago.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Žalosten pojav žalostne letine. Iz krške okolice in sosednjih štajerskih krajev je prišlo 15. aprila devet, sicer trdnih kmetov delat k belokranjski železnici. Doma imajo obširne vinograde in sadovnike, pa je mraz pobral vso njihovo letošnjo letino. Ker tudi lani in predlanskim ni bilo skoraj nobene pridelke, jim ni kazalo drugega, kakor iti za delom.

Pisatelj Ivan Cankar v Ljubljani je prišel v kazensko preiskavo radi nekega predavanja, ki ga je imel pred kratkim v Ljubljani in na katerem je baje veleizdajalsko govoril. Socijalno-demokratsko društvo "Vzajemnost", ki je to predavanje priredilo, je bilo vsled tega razpuščeno.

Mandat občinskih odbornikov izgubila v Mostah dva sborbita klerikalea; podžupan Ivan Orehek in občinski odbornik Ivan Wostner, ker sta pravomočno obsojena radi volilne sleparije.

Zopet ogenj v Studnem pri Postojni. Veliko soboto je pogorelo Janezu Milavcu v Studnem št. 15 vse gospodarsko poslopje. 22. aprila pa je pogorelo sosedu Lovrencu Bizjaku št. 16 vse gospodarsko poslopje, mnogo sena in en prašič. Gospodar je v Ameriki. K sreči je deževalo in je bila na mestu domača požarna bramba, ki ima dobro novo brigalno. Vremenu in požrtvovalnemu delu gasilnega društva se je zahvaliti, da ni pogorela vsa vas, ki ima večinoma še hiše krite s slamo. Kako je ogenj nastal ni znano. Sumi se, da je to storila zlobna roka, tako zadnjič, tako tudi sedaj. To tem bolj, ker se je neznanec, popotnik, zadnjič izrazil, da bošte imeli zopet ogenj čez 14 dni. Oba pogorela sta bila zavarovana za majhne svote.

Oče in sin. Jurij Potočnik, 52-letni oženjeni mizar v Dolenji vasi, črti svojega sina Valentina, kateremu hoče njegova žena izročiti posestvo. Že ko je sin odhajal k vojakom, mu je oče žugal, da naj se ne prikaže več k hiši. Dne 1. svecana t. l. je prišel Tone od vojakov domov na dopust. Ko mu je pa mati povedala, da ga hoče oče ustreliti, je prenočil v drugi sobi, ne da bi bil obdolženec za to kaj vedel. Drugega dne, na Svecnico, je Potočnik videl sina iz cerkve prihajati, kar ga je silno ujezilo. Ko se je vrnil domov, si je pripravi nabit samokres in ga pokazal svoji ženi, rekoč: "S tem bom sina ustrelil!" Kmalu nato je prišel tudi Tone domov. Obdolženec ga je pričakoval pri vrodu držeč z eno roko kljuko od vrat, v drugi roki pa samokres, s katerim je meril na svojega sina, ne da bi streljal. Tone je skušal pri zadnjih vratih priti v hišo, a so bila zaklenjena. Pri oknu poleg teh vrat je stal oče in meril s samokresom proti sinu. Ta je, da bi očetu izbil samokres iz roke, vzel poleno ter zamahnil po orožju, tedaj je oče dvakrat ustrelil proti njemu, a ga k sreči ni zadel. Vendar sta pa šli obe krogli tik sinovih prsi. Konec so napravili orožniki z aretacijo obdolženca. Tudi nasproti orožnikom je izjavil, da bo sina ustrelil. Obdolženec svoje dejanje v polnem obsegu priznava. Sodišče mu je za kazen prisodilo 15 mesecev težke ječe.

Peš iz Belgije v Indijo. V Novem mestu sta se dne 18. m. m. zglasili energični potovalki, ki potujeta brez denarja in vedno peš, že peti mesec in to iz Anverze (Belgija) v Indijo. Ljudje so jih obstopili in obdoločili njihju priprosto obleko. Oblečeni sta v obleko, podobno zelo moški obleki. Ime potovalk je Malvina in Geny. Preživita se s prodajanjem razglednic. Njihju spremljevalec je pes-valčjak.

ŠTAJERSKO.

Škoda vsled zadnjega mraza na Štajerskem se ceni na podlagi poročil kmetijskih strokovnih nadzornikov na 40 milijonov kron. — Prizadeta je najbolj Spodnja Štajerska in deloma Srednja Štajerska. Škoda na vinogradih se ceni na 22 milijonov, na sadnem drevju pa na 18 milijonov kron. S tem je dežela tem obetnejše prizadeta, ker že od leta 1908 ni bilo prave letine na sadju in vinu.

Sirov vnuk. Dne 11. m. m. je prišel dninar Ludovik Potisk iz Poljčan nekoliko pijan k svojim staršem in hotel svojega 75letnega starega očeta ustreliti. Ko je

ta pobegnil, mu je zadal vnuk v prsi močan udarec z nožem in ga smrtnonevarno ranil. Potiska so še tisti dan aretirali.

Samomor vojaka. Poddesetnik Peter Lampauer iz Ivnice, ki služi drugo leto pri 47. pehotnem polku v Mariboru, je izostal v noči na 22. april brez dovoljenja iz vojašnice. Lampauer je bil dodeljen kadru in bi bil moral oditi k ostremu streljanju na strelišče v Rotwein. Ker ga ni bilo tje, so odposlali infanterista da ga poišče. Srečal ga je na potu, a Lampauer ni hotel iti na strelišče. Nato so odposlali patroljo, ki ga pa ni več našla. Pozneje so ga našli v gozdu a že mrtvega. Iz strahu pred kaznijo se je ustrelil s službeno puško v sree.

Nezgodna v Ojstrem. Nogo si je zlomil rudar Lorober, ki je padel nekaj metrov globoko v rov.

Ojstro. Zadnji čas so se tu plače izdatno poslabšale. Kdo je kriv tega? Odgovor: Delavci sami, ker se ne brigajo za organizacijo in ker je eden čez drugega. Pregovor pravi: Sloga jači, nesloga tlači. —

KOROŠKO.

Umor. (Dopis s Črne.) Rudar Janez Podpečnik, katerega smo imeli vsi delavci, stari in mladi, zaradi njegove prijaznosti in veselosti, prav radi, je postal 26. m. m. žrtev umora. Na ta dan je prišel v gostilno k Škrubeju, kjer so bili tudi njegovi tovariši in štirje vozniki. Vozniki, ki že od nekdaj niso posebni prijatelji rudarjev, so začeli zbadati rudarje. Nekaj rudarjev in vozniki so kmalu nato odšli iz gostilne. Podpečnik je ostal še v sobi. Naenkrat je pa zašlisl kluce na pomoč in odšel hitro vun. Ko pa je prišel vun, ga je pa eden voznikov tako zgrabil in zagnal na tla, da je obležal nezavesten. Na tleh ga je še davil, dokler ni Podpečnik izdihnil. Baje ga je umoril najstarejši od voznikov, 60leten mož. Orožniki so aretirali že vse štiri.

Samomor iz obupa. Dne 26. m. m. se je ustrelil v beljaški okolici žagar Valentin Čavušnik. Dejanje je storil iz obupa, ker je živel v največji bedi. Zapušča sedem nedoraslih otrok, katerim je pred šestimi tedni umrla mati.

Dva samomora. Dne 19. m. m. se je izvedelo v Celovcu, da se je v Podravljah ustrelil celovski mestni knjigovodski oficijal Henrik Kapusta. Bil je, odkar mu je umrla žena, bolan na živcih in se upravičeno domneva da je izvršil samomor v zmedenosti. — Pri Celovcu so našli Avgusta Lamprehta, 35 let starega, ki je pobegnil iz norišnice, obešenega.

Z nožem. Dne 24. m. m. je bil ves Pliberk razburjen. Neki tuji rudar, ki se je ravno poslavljaj, je prišel v Špitalerjevo gostilno in začel brez povoda kar naenkrat klati mirne goste z dolgim nožem. Tri osebe, med njimi tudi natakarica, so bile lahko ranjene, dva rudarja sta bila težko ranjena. — Nekega delavca, ki je bil pobegnil na cesto, je napadalec zasledoval ter ga začel neusmišljeno obdelavati z nožem, tako da ni upati, da bi okreval. Še ponoči so napadalec prijeli in ga izročili okrajnemu sodišču v Pliberku.

PRIMORSKO.

"Prokleti socialisti!" Tako se izraža o socialistih g. Krušič, doma z Vipavskega, stotnik oddelka strojnih pušk v Trstu. Ta mož uči vojake, kako je treba ravnati s takim ropotijo in uči jih tudi zgodovino. Pravi, da so vse države že si pridobile mnogo zmag v vojnah. Avstrija je imela sedaj priliko, da bi bila pokazala Srbom svojo moč, pa so to prepredili "prokleti socialisti". Krušič je "Slovan", pa bi rad videl, da bi bila Avstrija pokazala svojo moč Srbom. Ker ni mogla, so krivi "prokleti socialisti".

Neskončni puljsko-rovinjski škandal. Po zakonu je tatvina prepovedana. Po zakonu so puljske magistratne uradnike vtaknili v preiskovalni zapor in po zakonu so jih postavili pred poroto. Po zakonu jih je puljsko porotno sodišče oprostilo, dasi so sami povedali, da so kradli kot srake. Po zakonu jim je puljska občina morala plačevati polovične plače. Po zakonu je puljska občina ustavila to plačevanje v pokritje ukradenega občinskega denarja. Po zakonu pa je utrgovanje plač izpod

2000 K prepovedano. Po zakonu tožijo tatovi okradeno občino, da jim še nadalje izplačuje, kar jim gre po zakonu. Po zakonu se je puljska občina branila proti sklepu tukajšnjega sodišča, ki je dalo po zakonu zarubiti občinske imetje, češ da ima le "eksistenčni minimum". Brez sramu in po zakonu so se tatovi pritožili na višjo inštanco in prisilili občino, da jim plačuje polovične plače. Proti tatovom je po zakonu uvedena disciplinarna preiskava, ki pa bo po zakonu najbrž ustavljena ali pa bo tako iztekla, da bo morala na rob propada pahnjena občina še nadalje rediti nepošteno zalego — na svojo sramoto in v imenu zakona. Pa obrniti tolar in pogledimo na drugo stran! Če si, delavec, brez dovoljenja si izposodil iglo in nit, da si hlače zakrpaš, pa so te pri "zločinu" zalotili, kričiš brez usmiljenja na cesto in zate ni zakona, ki bi prisilil gospodarja, da te vsaj polovično plačuje, dokler si ne poiščeš drugega zasluzka! Zate ni zakona, ki bi branil tebe in tvojo družino gladnega umiranja pod milim nebom! — Zakaj si ne ustvariš postav, sebi ugodnih? Zakaj ne izkoristiš volilne pravice sebi v prid?

Notar — poneveril 100,000 K. Veliko pozornost zbujajo v Piranu nenaden beg notarja dr. Jurja Lorenzinja. Dr. Lorenzinja je pobegnil že pred več dnevi. Bil je v Trstu. Dne 22. m. m. pa se je zopet vrnil. Zaklenil se je v svojo pisarno, kjer je bil vse popoldne, zvečer pa je pobegnil. Oškodoval je svoje klijente okroglo za 100,000 K. Okrajno sodišče v Piranu je poslalo za njim tiralico. Vzrok njegovega poloma sta slaba uprava pisarne in hazardna igra.

PRIJATELJ!

Pridi v Crivitz, Wisconsin in postani moj sosed. Tukaj je izborna življenje in kraj vse hvale vreden. Več rojakov Slovencev ti znajo to potrditi. — Mi imamo rodovitno zemljo, lepa letovišča ob velikih jezerih in cvetoče, brzo razvijajoče se mesto, dobre šole in deželne ceste ter najboljšo zvezo železnic; lepe vinograde in sadovnjake. Tukaj povsod raste divje grozdje, kar kaže, da je najboljši kraj za vinograde.

Jaz ti prodam farmo, kjer postaneš neodvisen in plačaš na kup samo \$100.00 in ostalo kupnino pa v letnih obrokih, kakor se dogovorimo.

Nikar ne odlagaj; pridi takoj in moj zastopnik v Chicagi te bo k meni pripeljal in jaz ti bodem brezplačno vse razkazal, po vrhu te pa še odškodujem z železniškimi stroški če kupiš od mene zemlje 40 akrov ali več.

Človek bodi pravičen sam s seboj in s svojimi otroki, da ne bodo sužnji tovarn in rudokopov, kot si bil ti skozi leta. Jaz te ne bi vabil, ko ne bi bil prepričan, da boš tudi zadovoljen in srečen.

Piši po mojo slovensko knjižico, ali pa pridi osebno.

Pozdrav!

Theo. Kersten, posestnik.

N. Piklor, zastopnik.
1526 W. 21st St. Chicago, Ill.

Spomladne zelenjadi.

Na hrano v spomladni sezoni se bi moralo bolj paziti kot se, posebno na nezrele zelenjadi in jagode, ki vsebujejo preveč kiseka. Zelenjad se mora dobro kuhati in je zdrava za vsakogar, vendar ne da bi samo od nje živeli. Ne kuhana zelenjad in jagode postanejo lahko usodepolni za revmatizem in drizgo. Kakor hitro torej opaziš nepravilnost, rabi Trinerjevo Ameriško zdravilno grenko vino, ki taki hrani zabrani skisati se v črevih. Ono izčisti telo ter ga vzdrži, da redno in pravilno deluje; daje tudi telesu čisto in zdravo kri. Dalo vam bo silo in moč je dobro za želodecne in črevesne bolezni. V lekarnah in Jos. Triner, 1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Bode v živcih in glidih odstraniš takoj z Trinerjevim limentom.

(Advertisement)

Če hočete zgubiti prijatelja, posodite mu denar!
Kedar prosil, zlata usta nosi,
Kedar vrača, hrbet obrača!

Takih dobrih prijateljev je jako malo. Ako se hočete izogniti neprilicam zaradi posojila denarja takim napačnim prijateljem in če ne morate zgubiti svojega denarja tedaj naložite svoj denar obrestonosno na varno banko. Če to storite se vam ni treba bati, da bi vam ga tatovi ukradli ali ga pa ogenj vničil. Vloge prijemamo od \$1.00 naprej. Iz malega raste veliko. Isto tako vljudno vam postrežemo kedar prinesete samo en dolar, kot če bi prinesli več. Od vlog plačamo 3% obresti na leto. Obresti so plačljive vsakega pol leta. — Pričnite hraniti še danes.

Ameriška Državna Banka

1825—1837 Blue Island Ave., Vogal Loomis St., Chicago, Ill.

HRANITELJICA VLADNIH POŠTNIH VLOŽKOV.
GLAVNICA IN VLOGE \$1.800.000.00

JAN KAREL, predsednik,

J. F. ŠTEPINA, blagajnik,

Denar pošiljamo v Evropo po veliko nižjih cenah kot pa pošta.
Govorimo vse slovanske jezike.

SLOVENCIM, KI HOČETE BITI POŠTENI POSTREŽENI: obračajte se do

Kaspar Državne Banke

Zanesljiv bančni zavod, pod DRŽAVNIM nadzorstvom.

Sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vložnega denarja. Denar se vzdigne brez odpovedi. Slov. Narodna Podp. Jednota vrši svoj denarni promet potom Kaspar Državne Banke.

VSAKA IZGUBA NEMOGOČA!

Kaspar Državna Banka pošilja DENARJE V STARO DOMOVINO. Ravnotako drafte na vse dele sveta po kurznih cenah. Denar izplačan najhitreje. K. D. Banka stoji v zvezi z najboljšimi slovanskimi bankami in stari domovini.

Na milijone kron je bilo poslanih v Avstro-Ogrsko monarhijo in v druge dele sveta potom te banke, in nihče ne more reči, da se mu je cent izgubil. Varnost, točnost in hitrost je naše gesto.

Na denarne pošiljave izven Chicage se polaga največjo pozornost, in je denar tist dan odposlan, ko ga mi prejmemo. Vse izven Chicage poslane denarje se naj pošilja skozi "Post Money Order" ali skozi zanesljive banke. MENJALNICA TUJEZEMSKEGA DENARJA.

KASPAR DRŽAVNA BANKA PRODAJA parobrodne listke za vse najboljše premorske družbe po kompanijskih cenah.

Pišite v slovenskem jeziku. Potniki, ki potujejo potom Kaspar Državne Banke so v najboljših rokah. V New Yorku pričakuje potnike zanesljiv bančni zastopnik in spremlja na ladjo in poskrbi za prtljago, s čemur se potnikom odvzame velika skrb in delo.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Ovirano delovanje

Naše vsakdanje delo bi moralo biti tako upeljano, da se vzdržimo aktivni in da na ta način porabimo ves čas in vso našo zmoglost. Na ta način ostanemo zdravi in močni. Nikoli ne smemo dopustiti, da bi kaj oviralo naše organe pri njih delu, kar bi bilo našemu celemu telesu v škodo.

Toda celo največja skrb ne more včasih preprečiti, da se ne bi naši organi vlepili ali pa popolnoma prenehali delovati. Zgodi se, da se želodec brani sprejemati hrano ali morda vsaj ne sprejema toliko hrane, kolikor je potrebuje telo. Včasih tudi jetra ali čreva ne delujejo in posledica je zaprtje. V takih slučajih, kjer so prizadeti prebavni organi, je najboljšo zdravilo

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Isto bo izčistilo ves sistem, brez kakih bolečin ali neprilik. Ojačilo bo tudi

prebavne organe in poleg istih tudi celo telo. Isto bo:

USTVARILO DOBER TEK

POVEČALO RAZKROJITEV IN

ODSTRANILO ZAPRTJE,

NOTRANJE BOLEČINE IN KRČ,

GLAVOBOL, ZLATENICO,

KOLCANJE IN BLJUWANJE.

Isto bo pomoglo v vsih takih boleznih pri katerih trpi želodec in vsled katerih izgubimo apetit, smo zaprti ali se čutimo slabo. To zdravilo želimo priporočati za slučaj nervoznosti, povzročeni vsled neprebrave in za ženske nerednosti, povzročene vsled kroničnega zaprtja.

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

